VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ HAI

28.4.2025 (1.4 Ất Tỵ)

Số 51 (4185)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

BÀI VIẾT CỦA TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM: **Nước Việt Nam là một, dân tộc Việt Nam là một**

50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

TỔNG DUYỆT LỄ DIỄU BINH, DIỄU HÀNH KỶ NIỆM 50 NĂM THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC:

Sẵn sàng cho ngày hội lớn của dân tộc

[2, 3, 4&5]

Sau tổng duyệt, các lực lượng vũ trang được hàng nghìn người dân và du khách vẫy tay đón chào nồng nhiệt — Ảnh: TR.HUẤN

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Kế tục, kiến tạo và khát vọng vươn mình của dân tộc Việt Nam

● **PGS.TS BÙI HOÀI SƠN**

Trong niềm hân hoan kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, triệu triệu trái tim Việt Nam lại dạt dào xúc cảm tự hào và hạnh phúc. **(Xem tiếp trang 6)**

PHIM TÀI LIỆU *CHIẾN THẮNG CỦA VIỆT NAM* CỦA THỤY ĐIỂN LẦN ĐẦU CÔNG BỐ:

Tri ân từ trái tim dành cho nhân dân Việt Nam

[8]

CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT ĐẶC BIỆT *MÙA XUÂN THỐNG NHẤT:*

Khúc tráng ca của hòa bình, khát vọng và tự hào dân tộc

[10]

TÁI ĐỊNH CƯ CHẬM TIẾN ĐỘ:

Bao giờ mới hết nỗi lo "màn trời chiếu đất"?

[13]

50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

Nước Việt Nam là một, dân tộc Việt Nam là một

TÔ LÂM, Tổng Bí thư BCH Trung ương Đảng CSVN

Thời khắc lá cờ giải phóng tung bay trên nóc Dinh Độc Lập trưa ngày 30 tháng 4 năm 1975 đã đi vào lịch sử dân tộc như một sự kiện trọng đại, ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng, đất nước thống nhất, non sông thu về một mối. Đó không chỉ là chiến thắng vĩ đại của nhân dân Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước đầy khó khăn gian khổ, mà còn là biểu tượng sáng ngời của chủ nghĩa anh hùng cách mạng, của ý chí độc lập, tự cường và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc.

Khát vọng về một Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, tự do là ngọn lửa thiêng hun đúc tinh thần dân tộc suốt hàng nghìn năm lịch sử. Từ khi Vua Hùng dựng nước cho tới hôm nay, trải qua bao cuộc kháng chiến chống ngoại xâm giữ gìn giang sơn, bờ cõi, lòng yêu nước, tinh thần dân tộc luôn là sợi chỉ đỏ xuyên suốt chiều dài lịch sử. Dưới sự lãnh đạo của Đảng và Bác Hồ, khát vọng ấy luôn là sức mạnh tinh thần không gì sánh nổi, thôi thúc các tầng lớp nhân dân, muôn người như một, chung sức, đồng lòng, vượt mọi gian nan, thử thách để giành lại nền độc lập vào năm 1945, đánh đuổi thực dân vào năm 1954 và thống nhất đất nước vào năm 1975.

Tổng Bí thư Tô Lâm

Thắng lợi của dân tộc anh hùng

Chiến thắng ngày 30 tháng 4 năm 1975 không chỉ có ý nghĩa kết thúc cuộc chiến tranh kéo dài và khốc liệt nhất trong lịch sử hiện đại Việt Nam, mà còn là mốc son chói lọi trong hành trình dựng nước và giữ nước của dân tộc. Đó là chiến thắng của niềm tin, của ước nguyện độc lập, tự do và thống nhất đất nước; chiến thắng của sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng Cộng sản Việt Nam; chiến thắng của chân lý *"Không có gì quý hơn độc lập, tự do"* và của tinh thần yêu nước nồng nàn, ý chí chiến đấu, bất khuất ngàn đời của nhân dân Việt Nam, của các lực lượng tiến bộ và nhân dân yêu chuộng hòa bình trên thế giới.

Chiến thắng 30.4.1975 là thành quả quyết tâm sắt đá của dân tộc Việt Nam về một đất nước thống nhất, không thể bị chia cắt bởi bất kỳ thế lực nào. Chủ tịch Hồ Chí Minh - vị lãnh tụ thiên tài của dân tộc - đã khẳng định chân lý bất diệt: *"Nước Việt Nam là một, dân tộc Việt Nam là một. Sông có thể cạn, núi có thể mòn, nhưng chân lý ấy không bao giờ thay đổi"*. Lời của Bác không chỉ là tuyên ngôn thiêng liêng về chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ, mà còn là ngọn đuốc soi đường, là nguồn cảm hứng, truyền sức mạnh cho mọi thế hệ người Việt Nam trong suốt những năm tháng chiến tranh gian khổ và khốc liệt. Chiến thắng 30.4.1975 là minh chứng sống động cho triết lý của thời đại *"Không có gì quý hơn độc lập tự do"*.

Không chỉ là thắng lợi quân sự, Chiến thắng 30.4.1975 còn là sự kết tinh của trí tuệ, bản lĩnh và khát khao mãnh liệt về một nền hòa bình bền vững, về quyền tự quyết của một dân tộc từng bị đô hộ, chia cắt và áp bức. Như lời của đồng chí Tổng Bí thư Lê Duẩn *"chiến thắng đó không phải của riêng ai, mà của cả dân tộc Việt Nam"*. Và như nhà thơ Tố Hữu từng viết *"Không nỗi đau nào của riêng ai/ Của chung nhân loại chiến công này"*.

Đại thắng mùa Xuân năm 1975 cũng đã để lại dấu ấn mạnh mẽ trên trường quốc tế, cổ vũ sâu sắc phong trào giải phóng dân tộc tại nhiều khu vực Á, Phi, Mỹ Latin; khích lệ các dân tộc đứng lên chống lại chủ nghĩa thực dân mới và giành lại quyền tự do, độc lập. Đó là chiến thắng của công lý trước cường quyền, lời khẳng định trước cộng đồng quốc tế rằng: Một dân tộc dù nhỏ bé nhưng nếu có chính nghĩa, đoàn kết và ý chí kiên cường, với sự ủng hộ, giúp đỡ trong sáng của bạn bè quốc tế, của các lực lượng tiến bộ và của nhân dân yêu chuộng hòa bình trên thế giới thì chắc chắn sẽ chiến thắng những thế lực mạnh hơn gấp nhiều lần.

Ý chí, tâm nguyện thống nhất đất nước

Trong suốt 30 năm trường kỳ kháng chiến chống thực dân và đế quốc (1945-1975), dân tộc Việt Nam đã phải đối mặt với muôn vàn gian khổ, hy sinh, mất mát nhưng chưa bao giờ, ý chí về một nước Việt Nam độc lập, thống nhất bị lay chuyển.

Trong lời kêu gọi nhân ngày Quốc khánh 2.9.1955, Bác Hồ khẳng định: *"Nước Việt Nam nhất định sẽ thống nhất, vì nước ta là một khối, không ai chia cắt được"*. Trong thư gửi đồng bào cả nước năm 1956, Bác viết *"Thống nhất nước nhà là con đường sống của nhân dân ta"*. Khi chiến tranh đang ở giai đoạn cam go, ác liệt nhất, ngày 17.7.1966, Người tuyên bố đanh thép rằng "*Chiến tranh có thể kéo dài 5 năm, 10 năm, 20 năm hoặc lâu hơn nữa. Hà Nội, Hải Phòng và một số thành phố, xí nghiệp có thể bị tàn phá. Song nhân dân Việt Nam quyết không sợ! Không có gì quý hơn độc lập tự do. Đến ngày thắng lợi, nhân dân ta sẽ xây dựng lại đất nước ta đàng hoàng hơn, to đẹp hơn*". Và đúng như vậy, dưới sự lãnh đạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta, quân dân Việt Nam đã vượt qua muôn vàn khó khăn, từng bước đánh bại các chiến lược chiến tranh hiện đại, với lòng tin sắt đá vào sức mạnh của chính nghĩa và tinh thần độc lập dân tộc.

Tuyên ngôn *"Nước Việt Nam là một, dân tộc Việt Nam là một"* của Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ là một chân lý, một định hướng chiến lược, mà còn là mệnh lệnh từ trái tim của cả dân tộc. Trong khói lửa chiến tranh, câu nói ấy trở thành nguồn sức mạnh to lớn, truyền cảm hứng mạnh mẽ, tạo động lực cho hàng triệu người Việt Nam bước ra mặt trận với ý chí *"quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh"*. Lời của Bác là lời hiệu triệu thiêng liêng, là biểu tượng của lòng quyết tâm vượt qua mọi đau thương, gian khổ, để giành bằng được độc lập, tự do cho dân tộc, thống nhất cho đất nước và hạnh phúc ấm no cho nhân dân.

Trong suốt hơn 30 năm kháng chiến và kiến quốc, hàng triệu người con ưu tú của dân tộc đã anh dũng chiến đấu, hy sinh, biết bao gia đình mất mát người thân, làng mạc, đô thị bị tàn phá, bao thế hệ thanh niên phải tạm gác ước mơ học tập, hoài bão tương lai để lên đường bảo vệ Tổ quốc với lời thề *"chưa hết giặc là ta chưa về"*. Những người mẹ tiễn con, vợ tiễn chồng ra trận mà không hẹn ngày trở lại. Những em nhỏ lớn lên trong mưa bom, bão đạn, học chữ dưới hầm, ăn ngô, khoai, sắn thay cơm. Biết bao bộ đội, thanh niên xung phong, dân công hỏa tuyến đã ngã xuống trên dải đất hình chữ S của Tổ quốc, những chiến sĩ biệt động thành chiến đấu giữa lòng địch, dân quân du kích ở bưng biền, làng bản, những chiến sĩ giải phóng quân vượt qua Bến Hải, vượt Trường Sơn... tất cả đều mang trong mình một niềm tin mãnh liệt: Dân tộc Việt Nam sẽ giành lại quyền làm chủ đất nước mình, Nam Bắc nhất định sẽ sum họp một nhà.

Chiến thắng 30.4.1975 là thành quả kết tinh từ lý tưởng và ý chí thép của một dân tộc không bao giờ bị khuất phục, từ máu xương của hàng triệu người con đất Việt, từ tình yêu quê hương, đất nước, từ bản lĩnh, niềm tin chiến thắng và quyết tâm không bao giờ lùi bước.

Tròn nửa thế kỷ đã đi qua kể từ ngày nước non liền một dải, nhưng những âm hưởng của khúc khải hoàn vẫn ngân nga trong tâm hồn dân tộc Việt Nam. Nhân dịp kỷ niệm sự kiện trọng đại này, chúng ta thành kính tưởng nhớ Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu, lãnh tụ thiên tài của Đảng và dân tộc ta, Người thầy vĩ đại của cách mạng Việt Nam, Anh hùng giải phóng dân tộc, Danh nhân văn hóa thế giới, Người chiến sĩ lỗi lạc của phong trào cộng sản quốc tế, người đã đặt nền móng tư tưởng cho sự nghiệp giải phóng dân tộc và thống nhất đất nước; tri ân và tưởng nhớ các đồng chí lãnh đạo tiền bối của Đảng, các anh hùng liệt sĩ, nhân sĩ, trí thức, đồng bào và chiến sĩ trên khắp mọi miền Tổ quốc đã anh dũng chiến đấu, hy sinh cho lý tưởng cao đẹp đó. Các thế hệ Việt Nam hôm nay và mai sau mãi mãi ghi nhớ công ơn và sự hy sinh to lớn vì độc lập của Tổ quốc, vì hạnh phúc ấm no của nhân dân và vì sự trường tồn, phát triển của dân tộc.

Chúng ta bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với bạn bè quốc tế - các lực lượng tiến bộ, các nước xã hội chủ nghĩa anh em, các tổ chức nhân đạo và nhân dân yêu chuộng hòa bình trên khắp thế giới - đã đồng hành, giúp đỡ và ủng hộ Việt Nam trong suốt những năm tháng đấu tranh giải phóng dân tộc, cũng như trong sự nghiệp tái thiết và phát triển đất nước sau chiến tranh. Tình cảm và sự hỗ trợ chí nghĩa, chí tình, vô tư trong sáng đó sẽ mãi mãi được nhân dân Việt Nam trân trọng, yêu quý và khắc ghi trong trái tim mình.

Nửa thế kỷ khôi phục, hàn gắn và phát triển

Trong hơn một thế kỷ qua, dân tộc Việt Nam đã trải qua những trang sử bi tráng, phải gánh chịu biết bao đau thương, mất mát dưới ách đô hộ, áp bức của thực dân, phong kiến và đặc biệt là hai cuộc chiến tranh khốc liệt kéo dài hơn ba thập kỷ. Chiến tranh không chỉ lấy đi sinh mạng của hàng triệu người, mà còn để lại những di chứng sâu sắc về thể chất, tinh thần, kinh tế xã hội và môi trường, ảnh hưởng đến cả những thế hệ sinh ra khi tiếng súng đã ngưng. Không có vùng đất nào trên quê hương Việt Nam không có đau thương; không có gia đình nào mà không gánh chịu những mất mát, hy sinh và cho đến nay chúng ta vẫn còn phải

khắc phục hậu quả chiến tranh và bom mìn, chất độc da cam…

Nhưng thời gian, lòng nhân ái, đức vị tha đã giúp dân tộc ta từng bước vượt qua nỗi đau, chữa lành vết thương, gác lại quá khứ, tôn trọng sự khác biệt hướng tới tương lai. Sau 50 năm đất nước thống nhất, chúng ta đã có đủ bản lĩnh, đủ niềm tin, sự tự hào và đủ bao dung để vượt qua đau thương cùng nhau nhìn về phía trước - để cuộc chiến tranh đã qua không còn là hố ngăn cách giữa những người con cùng một dòng máu Lạc Hồng.

Trên hành trình phát triển ấy, chính sách hòa hợp dân tộc luôn được Đảng và Nhà nước xác định là lựa chọn chiến lược lâu dài, là trụ cột trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Chúng ta hiểu rõ những nguyên nhân lịch sử dẫn đến chiến tranh - từ sự can thiệp, chia rẽ bên ngoài cho đến những âm mưu phá hoại tinh thần đoàn kết, gieo rắc thù hận vì mưu đồ chính trị. Nhưng chúng ta cũng hiểu rằng: Mọi người Việt Nam, dù ở trong nước hay ngoài nước, dù từng đứng ở phía nào của lịch sử, đều cùng mang một cội nguồn, một ngôn ngữ, một tình yêu dành cho quê hương, đất nước.

Những năm qua, trong các chuyến công tác tới hầu khắp các châu lục, tôi đã có nhiều dịp gặp gỡ hàng ngàn đồng bào Việt Nam đang sinh sống ở nước ngoài - từ những trí thức trẻ lập nghiệp tại châu Âu, châu Mỹ, châu Á, châu Đại Dương đến những doanh nhân thành đạt, nghệ sĩ nổi tiếng, người lao động bình dị ở các "miền đất mới", kể cả nhiều người thuộc "phía bên kia" trước đây. Mỗi cuộc gặp đều để lại trong tôi một ấn tượng sâu sắc: Dù có thể khác biệt về quan điểm chính trị, trải nghiệm lịch sử hay điều kiện sống, họ đều mang trong lòng niềm tự hào dân tộc, đều là *"con dân đất Việt"* và nỗi nhớ da diết với hai tiếng Quê hương.

Tôi từng chứng kiến nhiều cuộc gặp gỡ đầy cảm động giữa các cựu chiến binh Việt Nam và cựu binh Hoa Kỳ - những người từng đứng ở hai bên chiến tuyến, từng cầm súng đối đầu, nay có thể bắt tay, trò chuyện, chia sẻ với nhau bằng sự thấu hiểu chân thành và không còn mặc cảm. Ngày hôm nay, Việt Nam và Hoa Kỳ - từ cựu thù - đã trở thành đối tác chiến lược toàn diện, cùng hợp tác vì hòa bình, vì lợi ích của nhân dân hai nước, vì an ninh và ổn định khu vực. Vậy thì không có lý do gì để những người Việt Nam - cùng chung huyết thống, cùng một mẹ Âu Cơ, luôn đau đáu về một đất nước thống nhất, phồn vinh - lại còn mang mãi trong lòng nỗi hận thù, chia rẽ và ngăn cách.

Hòa hợp dân tộc không có nghĩa là quên lãng lịch sử hay xóa nhòa sự khác biệt, mà là chấp nhận những góc nhìn khác nhau trong tinh thần bao dung và tôn trọng, để cùng hướng tới mục tiêu lớn hơn: Xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, hùng mạnh, văn minh, thịnh vượng, để các thế hệ mai sau không bao giờ phải chứng kiến chiến tranh, chia ly và hận thù, mất mát như cha ông từng đối mặt.

Chúng ta tin tưởng rằng, mọi người con đất Việt - dù sinh sống ở đâu, dù quá khứ thế nào - đều có thể đồng hành, chung sức, góp phần xây dựng một tương lai tươi sáng cho dân tộc. Đảng và Nhà nước luôn nhất quán mở rộng vòng tay, trân trọng mọi đóng góp, lắng nghe mọi tiếng nói xây dựng, đoàn kết từ cộng đồng người Việt ở nước ngoài - những người đang góp phần kết nối Việt Nam với thế giới.

Chúng ta không thể viết lại lịch sử, nhưng chúng ta có thể hoạch định lại tương lai. Quá khứ là để ghi nhớ, để tri ân và để rút ra bài học. Tương lai là để cùng nhau xây dựng kiến tạo và phát triển. Đó là lời hứa danh dự của thế hệ hôm nay với những người đã ngã xuống, là tâm nguyện chung của một dân tộc từng trải qua nhiều đau thương nhưng chưa bao giờ khuất phục.

Cách đây 50 năm, dân tộc Việt Nam đã viết nên một bản anh hùng ca chói lọi bằng ý chí sắt đá và bản lĩnh kiên cường - đó là bản hòa ca của ý chí, quyết tâm, thống nhất và hòa bình. Nửa thế kỷ sau, chính dân tộc ấy đang tiếp tục viết nên một bản hùng ca mới - bản hòa ca của đổi mới, hội nhập, phát triển và ý chí vươn lên mạnh mẽ trong thế kỷ XXI. Trước đây, không một người Việt Nam chân chính nào muốn đất nước mình bị chia cắt. Ngày nay, chắc chắn không một người Việt Nam chân chính nào lại không mong đất nước mình ngày càng hùng cường, thịnh vượng sánh vai cùng các cường quốc năm châu.

Nhìn về phía trước - kế tục và kiến tạo, đổi mới và phát triển

Hơn ai hết, thế hệ hôm nay hiểu rõ rằng độc lập và thống nhất không phải là cái đích cuối cùng, mà là điểm khởi đầu cho một hành trình mới: Hành trình xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, giàu mạnh, văn minh, phát triển và trường tồn. Nếu như thế hệ cha anh đã khắc ghi chân lý *"Nước Việt Nam là một, dân tộc Việt Nam là một"* bằng những hy sinh mất mát, thì thế hệ hôm nay phải biến lý tưởng đó thành động lực phát triển, thành đôi cánh vươn lên trong thời đại mới.

Tinh thần thống nhất đất nước - từng là niềm tin và ý chí sắt đá để vượt qua khó khăn, thử thách, mưa bom, bão đạn - nay phải trở thành quyết tâm chính trị, ý chí đổi mới và hành động cụ thể để bảo vệ độc lập chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, phát triển kinh tế, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân. Phải làm cho mỗi người Việt Nam, dù ở đâu, dù làm gì, đều tự hào về đất nước, tin tưởng vào tương lai, và có cơ hội đóng góp vào sự phát triển chung.

Trong bối cảnh thế giới biến động nhanh, khó lường, Việt Nam cần phải có bản lĩnh vững vàng, tỉnh táo, không để bị cuốn vào những vòng xoáy địa - chính trị hay rơi vào thế bị động trước các xung đột quốc tế. Mỗi khúc quanh của lịch sử thế giới đều có thể trở thành cơ hội hoặc thách thức lớn cho các quốc gia nhỏ nếu chuẩn bị tốt hoặc không tốt nội lực. Dân tộc Việt Nam hơn ai hết hiểu rất rõ hậu quả tàn khốc của chiến tranh, chúng ta là dân tộc yêu chuộng hòa bình, không bao giờ muốn chiến tranh xảy ra và sẽ làm mọi điều để chiến tranh không xảy ra. Nhưng, nếu *"kẻ thù buộc chúng ta ôm cây súng"* thì chúng ta sẽ vẫn là người chiến thắng. Hơn lúc nào hết, chúng ta cần xây dựng một nền kinh tế tự lực, tự cường; một nền quốc phòng - an ninh toàn dân, toàn diện và hiện đại; một hệ thống chính trị tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, một xã hội phát triển, đoàn kết, văn hóa và nhân văn.

Muốn như vậy, nhất thiết phải phát huy trí tuệ và sức mạnh của toàn dân tộc, trong đó có cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài - bộ phận không tách rời của khối đại đoàn kết toàn dân. Trong kỷ nguyên số, kỷ nguyên của kết nối toàn cầu, mỗi người Việt Nam ở khắp năm châu đều có thể góp phần vào công cuộc dựng xây đất nước bằng chính tri thức, sự sáng tạo, lòng yêu nước và trách nhiệm công dân.

Kỷ nguyên mới mà chúng ta đang bước tới - với công nghệ trí tuệ nhân tạo, chuyển đổi số, kinh tế xanh và phát triển bền vững - đòi hỏi phải có tư duy mới, mô hình phát triển mới, con người mới. Trước mắt, chúng ta còn nhiều thách thức về thể chế, năng suất lao động, chất lượng nguồn nhân lực, an ninh môi trường, dịch bệnh, biến đổi khí hậu và cả những nguy cơ an ninh phi truyền thống. Nhưng lịch sử đã chứng minh: Dân tộc Việt Nam chưa từng lùi bước trước gian nan, khó khăn, thách thức. Vấn đề là chúng ta có đủ dũng khí để thay đổi, đủ ý chí để vươn lên, và đủ đoàn kết để biến khó khăn thành động lực phát triển hay không.

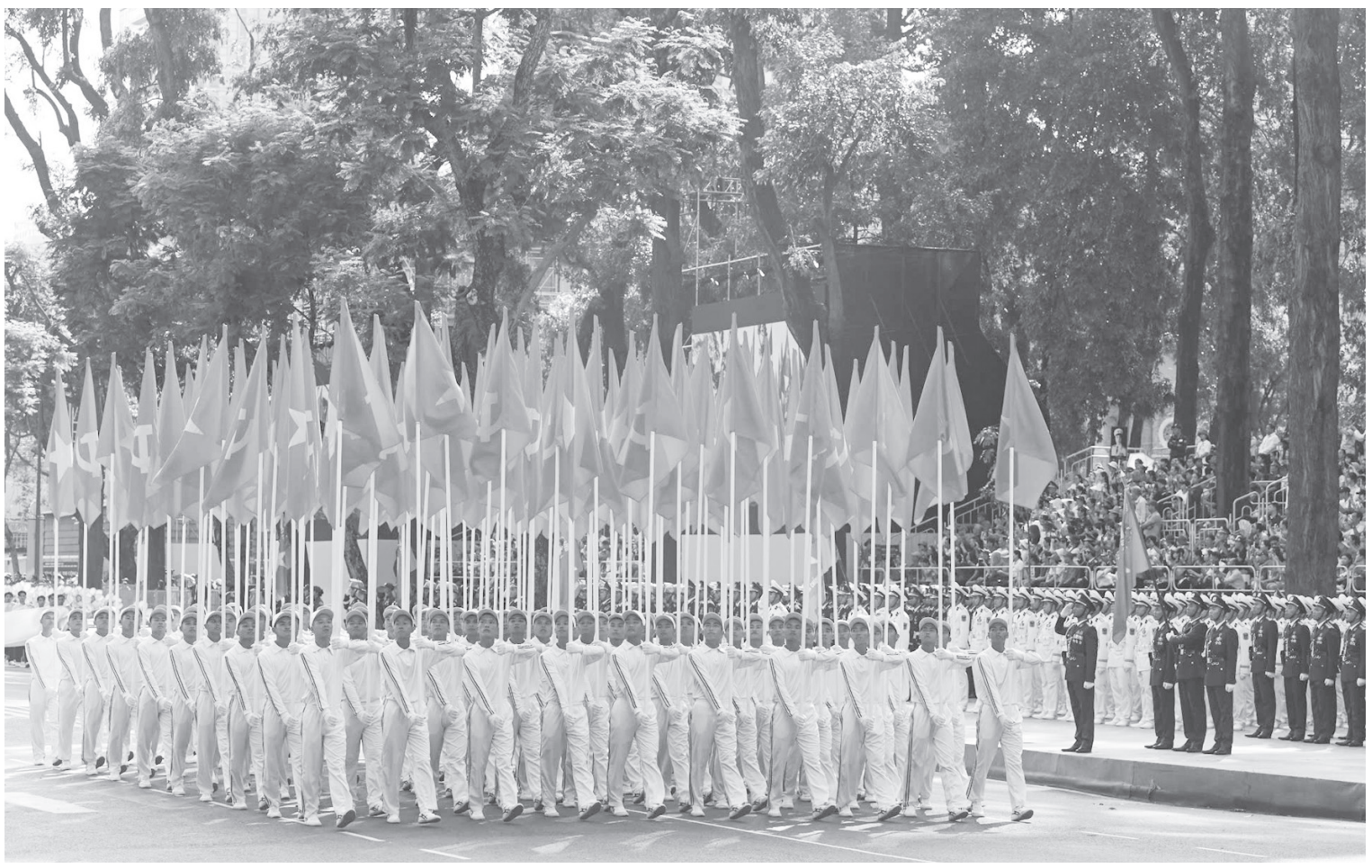
Thế hệ hôm nay - từ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức đến công nhân, nông dân, trí thức, doanh nhân, học sinh, sinh viên, mọi tầng lớp nhân dân đều là con Rồng cháu Tiên - cần ý thức sâu sắc rằng: Chúng ta đang thừa hưởng những giá trị di sản vĩ đại từ cha ông, và chúng ta có trách nhiệm làm rạng danh đất nước trong thời đại mới. Mỗi hành động hôm nay phải xứng đáng với máu xương đã đổ xuống, với những hy sinh mất mát mà cả dân tộc đã từng gánh chịu.

Chúng ta không thể để đất nước tụt hậu. Chúng ta không thể để dân tộc đánh mất cơ hội. Chúng ta không thể để lặp lại những vòng xoáy của lịch sử. Vì vậy, phải đặt lợi ích quốc gia - dân tộc lên trên hết. Chúng ta phải hành động vì tương lai lâu dài chứ không vì thành tích ngắn hạn. Phải kiên định giữ gìn độc lập chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, giữ gìn môi trường hòa bình, ổn định. Đồng thời phải đổi mới mạnh mẽ trong tư duy phát triển, cải cách hành chính, xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN, kinh tế thị trường định hướng XHCN, có sự quản lý của Nhà nước, dưới sự lãnh đạo của Đảng và xây dựng Xã hội XHCN hiện đại.

Nhìn về phía trước, chúng ta hoàn toàn có quyền tự hào tin tưởng vào sức mạnh nội sinh của dân tộc Việt Nam - một dân tộc đã bao lần đánh thắng ngoại xâm và đứng dậy từ chiến tranh, khẳng định mình trước lịch sử và trước thế giới. Với truyền thống nghìn năm dựng nước và giữ nước, với khát vọng vươn lên không ngừng, với thế hệ trẻ tài năng, hoài bão, yêu nước, sáng tạo và đầy bản lĩnh - Việt Nam nhất định sẽ thành công.

Thế kỷ XXI là thế kỷ của những dân tộc biết làm chủ vận mệnh của mình. Và dân tộc Việt Nam - với tất cả những bài học từ quá khứ, với tất cả sự đoàn kết hôm nay - nhất định sẽ viết tiếp những chương mới rực rỡ trong hành trình phát triển của mình. Vì một nước Việt Nam độc lập, tự do, hạnh phúc, phồn vinh, văn minh, thịnh vượng, có vị thế và tiếng nói quan trọng trong cộng đồng quốc tế.

T.L

Khối cờ Đảng, cờ Tổ quốc tại buổi tổng duyệt diễu binh, diễu hành chuẩn bị cho Lễ kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước
Ảnh: TR.HUẤN

50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

TỔNG DUYỆT LỄ DIỄU BINH, DIỄU HÀNH KỶ NIỆM 50 NĂM THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC:

Sẵn sàng cho ngày hội lớn của dân tộc

● **Bài, ảnh: THÙY TRANG - TRẦN HUẤN - HOÀNG HẢI**

Hôm qua 27.4, tại TP.HCM đã diễn ra buổi tổng duyệt lễ diễu binh, diễu hành cấp Nhà nước, chuẩn bị cho Lễ Kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025), diễn ra trên đường Lê Duẩn (quận 1). Đây là hoạt động quan trọng nhằm hoàn tất công tác tổ chức trước khi sự kiện chính thức diễn ra vào sáng 30.4.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng điều hành nghi thức khai mạc

Chương trình diễu binh, diễu hành do Bộ Quốc phòng chủ trì, với sự tham gia của 4 khối nghi trượng, 36 khối diễu binh và 12 khối diễu hành. Đặc biệt, lần này có sự góp mặt của các khối diễu binh đến từ Lào, Campuchia và Trung Quốc, thể hiện tinh thần đoàn kết quốc tế. Cùng với diễu binh, diễu hành là chương trình nghệ thuật đặc biệt do Bộ VHTTDL chủ trì.

Đến dự buổi tổng duyệt có Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư, Trưởng ban Chỉ đạo Trung ương kỷ niệm các ngày lễ lớn của đất nước Trần Cẩm Tú, chủ trì chương trình; Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương, Phó trưởng Ban Thường trực Ban Chỉ đạo Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa; Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy TP.HCM Nguyễn Văn Nên, Phó trưởng Ban Chỉ đạo Trung ương; Đại tướng Phan Văn Giang, Ủy viên Bộ Chính trị, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng; Phó Thủ tướng Mai Văn Chính… Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng điều hành nghi thức khai mạc và chương trình nghệ thuật chào mừng.

Điểm nhấn ấn tượng của buổi tổng duyệt là phần trình diễn nghệ thuật và đồng diễn đặc sắc, với các tiết mục trống hội "Bản hùng ca toàn thắng", đồng diễn xếp hình nghệ thuật "Đất nước trọn niềm vui" và phần trình diễn của nhiều nghệ sĩ, ca sĩ nổi tiếng của cả nước. Đúng 8h08', chương trình diễu binh, diễu hành chính thức bắt đầu với mở màn là phần chào mừng của dàn máy bay chiến đấu thuộc Quân chủng Phòng không - Không quân. Lực lượng diễu binh, diễu hành được chia thành khối đứng và khối đi. Khối quân đội mở đầu với xe mô hình Quốc huy, tiếp theo là khối cờ Đảng và cờ Tổ quốc; xe rước chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh; xe biểu tượng 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước;...

Tiếp theo là phần diễu binh, diễu hành của đại diện lực lượng vũ trang, công nhân, nông dân, trí thức, thanh niên và các tổ chức đoàn thể. Trong tiếng nhạc hào hùng, các đoàn tiến bước nghiêm trang và khí thế. Dọc hai bên khán đài, hàng ngàn người dân, du khách và đại biểu cổ vũ nồng nhiệt, tạo nên không khí rộn ràng và tự hào. Hơn 9h, chương trình tổng duyệt kết thúc trong sự hài lòng, phấn khởi của người dân. Nhiều người nán lại, chia sẻ cảm xúc về những màn diễu binh ấn tượng và trang nghiêm.

Bạn Trần Thị Anh Thư, sinh viên Trường ĐH Sài Gòn cho biết, mình cảm thấy tự hào khi được tham gia vào đội hình biểu diễn. Thư chia sẻ rằng chương trình giúp thế hệ trẻ như em hiểu thêm về lịch sử đấu tranh của dân tộc, càng thêm trân trọng công lao của cha ông và quyết tâm học tập để xứng đáng với truyền thống ấy. Trong khi đó, một nhóm nữ sinh Trường THPT Nguyễn Thượng Hiền (quận Tân Bình) cho biết, đã hẹn nhau từ tối hôm trước, chuẩn bị cờ đỏ sao vàng, nón lá và đồ ăn nhẹ để ngồi đợi từ rạng sáng. "Tụi em rất háo hức. Ngồi từ 1h sáng mà vẫn cười tươi vì không khí ở đây quá tuyệt vời", một bạn trong nhóm chia sẻ. Các bạn còn tranh thủ livestream để bạn bè cùng xem từ xa, cổ vũ tinh thần cho lực lượng diễu binh. Gần đó, một nhóm bạn trẻ đến từ Bình Dương cũng trải bạt, mang theo loa mini, vừa ăn sáng, vừa chờ đến giờ tổng duyệt.

Một số gia đình mang theo cả ghế xếp, bình nước và quạt tay, tạo thành những "tổ ấm nhỏ" ngay trên vỉa hè dọc theo đường Lê Duẩn, Nam Kỳ Khởi Nghĩa, Nguyễn Đình Chiểu,…. Bé Phương Linh (8 tuổi), tay cầm lá cờ nhỏ, đứng bên mẹ reo to mỗi khi đoàn xe mô hình đi ngang. Người mẹ chia sẻ, chị đưa con đi xem với mong muốn giúp bé cảm nhận được không khí hào hùng, bồi dưỡng tình yêu quê hương từ những hình ảnh chân thực nhất.

Tại các giao lộ trung tâm, không khí như một ngày hội thực sự. Nhiều người dân mặc áo cờ đỏ sao vàng, cầm điện thoại ghi hình từng khoảnh khắc. Có người còn mang theo loa Bluetooth phát các ca khúc cách mạng, khiến cả đoạn phố ngân vang tiếng hát và vỗ tay đồng điệu. Không ít du khách quốc tế cũng hòa mình vào dòng người, bất ngờ trước quy mô và sự cuốn hút của buổi tổng duyệt. Bất chấp cái nắng đầu ngày và thời gian chờ đợi kéo dài, nhưng ai nấy đều kiên nhẫn, không rời mắt khỏi từng bước diễu hành. Nhiều cụ già ngồi trên xe lăn, người trẻ che dù, che khăn cho nhau, những em bé được cha mẹ cõng lên vai để nhìn rõ hơn, tất cả cùng tạo nên một bức tranh sống động và tự hào về tinh thần dân tộc.

Buổi tổng duyệt đã khép lại trong tiếng vỗ tay không ngớt, ánh mắt long lanh và gương mặt rạng rỡ của người dân, du khách. Dư âm của buổi tổng duyệt không chỉ là sự hoành tráng của những đội hình diễu binh chỉnh tề, mà còn là hình ảnh của một TP.HCM

Các khối diễu binh, diễu hành tại buổi tổng duyệt ngày 27.4

Xe mô hình Quốc huy mở đầu khối diễu hành

Xe rước chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh

chan chứa tình cảm, của nhân dân đồng lòng hướng về lịch sử, của một đất nước trọn niềm vui trong dịp đại lễ tròn 50 năm ngày thống nhất non sông. Không khí sôi động, náo nhiệt và tự hào trong buổi tổng duyệt sáng 27.4 chính là minh chứng rõ nét cho tình cảm, niềm tin và sự háo hức của người dân cả nước trước thềm đại lễ.

Đông đảo khán giả được xem tận mắt chương trình tổng duyệt

Với sự chuẩn bị công phu, quy mô hoành tráng cùng sự tham gia đông đảo của các lực lượng và tầng lớp nhân dân, không khí của buổi tổng duyệt như một màn khởi động rực rỡ, hứa hẹn sáng 30.4 tới đây sẽ thực sự là "concert quốc gia", nơi hội tụ của lòng tự hào dân tộc, của tinh thần đoàn kết, và của niềm vui trọn vẹn trong ngày hội thống nhất non sông. Với sự chuẩn bị chu đáo, lực lượng tham gia đông đảo, chương trình tổng duyệt như lời chào đầu đầy khí thế. Không khí ấy hứa hẹn sẽ bùng nổ hơn nữa vào sáng 30.4, khi cả nước cùng hướng về TP.HCM. Một ngày hội lớn đang đến gần, ngày mà non sông liền một dải, lòng người cùng chung nhịp. ■

Khai trương trung tâm báo chí và phát hành bộ tem đặc biệt chào mừng 30.4

Sáng qua 27.4, Trung tâm Báo chí phục vụ lễ kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025) đã được khai trương tại trụ sở Hội Nhà báo TP.HCM. Dự buổi lễ có Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương, Phó Trưởng ban Thường trực Ban Chỉ đạo Trung ương kỷ niệm các ngày lễ lớn và sự kiện quan trọng của đất nước trong 3 năm 2023-2025 Nguyễn Trọng Nghĩa; Bí thư Thành ủy TP.HCM Nguyễn Văn Nên; Phó Thủ tướng Mai Văn Chính; Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng.

Lãnh đạo Chính phủ, Bộ, ngành và TP.HCM thực hiện nghi thức Khai trương Trung tâm Báo chí tuyên truyền các hoạt động Kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước Ảnh: TTXVN

Trung tâm Báo chí do Bộ VHTTDL chủ trì, phối hợp cùng nhiều cơ quan Trung ương và địa phương thành lập, đặt dưới sự điều hành của ông Lê Hải Bình, Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL. Theo đó, Trung tâm Báo chí đặt tại tầng 2 trụ sở Hội Nhà báo TP.HCM (14 Alexandre de Rhodes, quận 1) được trang bị đầy đủ hệ thống bàn làm việc, trang thiết bị, mạng internet, tài liệu… để đảm bảo phóng viên tác nghiệp nhanh chóng, thuận lợi. Phát biểu tại Lễ khai trương, Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình cho biết, Trung tâm Báo chí sẽ là đầu mối hỗ trợ truyền thông, cung cấp thông tin nhanh chóng, chính xác về các hoạt động kỷ niệm diễn ra trong dịp 30.4. Các phóng viên, biên tập viên của các cơ quan báo chí trong và ngoài nước sẽ được hỗ trợ, tạo mọi điều kiện để bảo đảm thông tin xuyên suốt, hiệu quả.

Thứ trưởng cũng bày tỏ mong muốn các phóng viên sẽ quan tâm đến đa dạng đề tài, từ sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc đến những thành tựu, dấu ấn của thành phố, của Việt Nam qua 50 năm, từ đó giới thiệu Việt Nam với bạn bè quốc tế, khẳng định vị thế vai trò và nâng cao hình ảnh Việt Nam. Song song với lễ khai trương, Ban tổ chức cũng phát hành đặc biệt bộ tem bưu chính "Kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025)" và triển lãm báo chí với chủ đề "Trang nhất ngày 30.4 của Báo *Nhân Dân* qua các năm" nhằm giới thiệu tới đông đảo công chúng những ấn phẩm đặc biệt từ năm 1975 đến năm 2020.

P.V

"Du lịch" qua các miền di sản, danh thắng của Việt Nam

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Tối ngày 27.4, Trung tâm Triển lãm VHNT Việt Nam (Bộ VHTTDL) phối hợp với TP Huế tổ chức khai mạc Triển lãm "Không gian du lịch, di sản văn hóa, danh thắng và sản phẩm thủ công truyền thống Việt Nam". Đây là sự kiện trong khuôn khổ Năm Du lịch quốc gia - Huế 2025. Chương trình với chuỗi các hoạt động văn hóa, du lịch đặc sắc, diễn ra từ 27.4 đến 2.5 tại TP Huế, với sự tham gia của 29 tỉnh, thành phố trong cả nước.

Triển lãm được tổ chức với nhiều nội dung trưng bày phong phú và đặc sắc. Tại không gian triển lãm chung "Du lịch qua các miền di sản văn hóa và danh thắng Việt Nam" đưa người xem đến với những cảnh đẹp đắc sắc về đất nước, con người Việt Nam. Nội dung Các vùng kinh đô Việt Nam xưa và nay đưa khách tham quan đến những vùng đất một thời là Kinh đô Việt Nam, nơi khắc sâu dấu ấn lịch sử văn hóa từ ngàn đời, là trung tâm văn hóa, kinh tế, chính trị của đất nước; hình ảnh du lịch, di sản văn hóa các vùng kinh đô Việt Nam gồm: Phú Thọ, Hà Nội, Ninh Bình, Thanh Hóa, Huế. Di sản văn hóa các dân tộc Việt Nam tập trung giới thiệu các di sản văn hóa dân tộc của các vùng trên đất nước Việt Nam như: Văn hóa vùng đồng bằng Bắc Bộ với áo dài truyền thống, vải thổ cẩm bằng tơ tằm; không gian gia đình người Kinh xưa ngồi quây quần bên mâm cơm trong gian bếp; một số nghề thủ công truyền thống như: in tranh dân gian Đông Hồ, nghề điêu khắc, chạm bạc, chạm đồng. Không gian triển lãm "Lụa Việt Nam và câu chuyện áo dài" giới thiệu về những câu chuyện về tơ lụa Việt Nam và sản phẩm mang đậm nét văn hóa truyền thống của người Việt... Cùng với đó là khu trưng bày gốm Việt cổ; không gian văn hóa trà Việt giới thiệu sản phẩm và giao lưu văn hóa trà của các tỉnh vùng núi phía Bắc.

Không gian trưng bày, giới thiệu di sản văn hóa, các sản phẩm du lịch của TP Huế

Ông Phan Thanh Hải, Giám đốc Sở VHTT TP Huế cho biết, Triển lãm "Không gian du lịch, di sản văn hóa, danh thắng và sản phẩm thủ công truyền thống Việt Nam" là hoạt động có ý nghĩa thiết thực, góp phần quảng bá hình ảnh đất nước Việt Nam tươi đẹp, đậm đà bản sắc dân tộc; giới thiệu đến bạn bè trong và ngoài nước những giá trị đặc sắc của di sản văn hóa, danh lam thắng cảnh, cùng những sản phẩm thủ công truyền thống được kết tinh từ bàn tay tài hoa của các nghệ nhân trên khắp mọi miền Tổ quốc. Không gian triển lãm còn là nơi gặp gỡ, giao lưu, kết nối giữa các địa phương, doanh nghiệp du lịch, nghệ nhân và cộng đồng, tạo cơ hội quảng bá, xúc tiến du lịch - văn hóa, đồng thời thúc đẩy phát triển kinh tế sáng tạo và bảo tồn di sản văn hóa dân tộc. Việc tổ chức triển lãm tại thành phố Huế - nơi hội tụ tinh hoa văn hóa cung đình và truyền thống dân gian - càng làm tôn vinh giá trị của di sản và góp phần khẳng định vị thế Huế là trung tâm văn hóa - du lịch lớn của cả nước. ■

Kế tục, kiến tạo...

(Tiếp theo trang 1)

Khúc khải hoàn từ mùa Xuân năm ấy vẫn ngân vang trong từng bước chân, trong từng ánh mắt rạng ngời của nhân dân hôm nay, những người đang được sống trong hòa bình, tự do và khát vọng vươn mình mạnh mẽ. Đúng vào thời khắc thiêng liêng ấy, bài viết Nước Việt Nam là một, dân tộc Việt Nam là một *của Tổng Bí thư Tô Lâm đã nhắc nhớ những trang sử hào hùng, khơi dậy khát vọng xây dựng và phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới. Bài viết không chỉ là sự tri ân với quá khứ, mà còn là lời hiệu triệu mạnh mẽ hướng tới tương lai, thắp sáng niềm tin và lòng tự hào trong mỗi người con đất Việt.*

Nửa thế kỷ đã đi qua kể từ ngày lá cờ giải phóng tung bay trên nóc Dinh Độc Lập, non sông liền một dải, Bắc Nam sum họp một nhà. Sự kiện ấy không chỉ khép lại một thời kỳ chiến tranh khốc liệt mà còn mở ra một hành trình mới: Hành trình xây dựng một đất nước hòa bình, thịnh vượng, vươn mình trong kỷ nguyên mới. Trong bài viết Nước Việt Nam là một, dân tộc Việt Nam là một *nhân dịp 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, Tổng Bí thư Tô Lâm đã khắc họa một cách sâu sắc mạch ngầm xuyên suốt của lịch sử Việt Nam: Đó là tinh thần yêu nước nồng nàn, ý chí tự lực tự cường bất diệt, và khát vọng không ngừng đổi mới, phát triển.*

Từ bao đời nay, lòng yêu nước đã trở thành nguồn mạch chảy không bao giờ cạn trong tâm hồn người Việt. Từ những ngày đầu giữ nước của vua Hùng, đến những năm tháng chống ngoại xâm oanh liệt, tinh thần ấy đã hun đúc nên một dân tộc bất khuất. Trong cuộc kháng chiến thần thánh chống Mỹ cứu nước, tinh thần ấy lại bừng cháy, để rồi toàn dân tộc hợp lực, viết nên bản trường ca giải phóng, bằng máu xương, bằng lòng kiên trung bất diệt. Hình ảnh những đoàn quân vượt Trường Sơn, những thanh niên xung phong "xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước" *(Tố Hữu) đã khắc sâu vào tâm khảm mỗi người con đất Việt.*

Ngày hôm nay, khi tiếng súng đã lùi xa, tinh thần ấy vẫn còn nguyên vẹn, trở thành nền tảng để dân tộc ta tiếp tục vững bước trên con đường đổi mới và phát triển. Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh rằng, độc lập và thống nhất không phải là đích đến cuối cùng mà là điểm khởi đầu cho một hành trình mới, hành trình hiện thực hóa khát vọng dựng xây một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng, dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Và quả thật, từ ngày thống nhất đến nay, Việt Nam đã bước những bước dài. Từ một đất nước bị tàn phá bởi chiến tranh, Việt Nam đã vươn mình trở thành một trong những nền kinh tế tăng trưởng nhanh nhất thế giới. Năm 2024, GDP của Việt Nam đạt 476,3 tỉ USD, tăng 7,09% - một con số ấn tượng giữa bối cảnh kinh tế toàn cầu còn nhiều bất ổn. Xuất khẩu đạt trên 405 tỉ USD, thặng dư thương mại gần 25 tỉ USD, đầu tư nước ngoài tiếp tục tăng mạnh, phản ánh niềm tin của bạn bè quốc tế vào tương lai đất nước. Những con số biết nói ấy là minh chứng hùng hồn cho sức sống mãnh liệt của một dân tộc từng trải qua muôn vàn gian khó nhưng chưa bao giờ chịu khuất phục.

Nhưng bên cạnh những thành tựu, chúng ta cũng phải đối mặt với những thách thức chưa từng có trong kỷ nguyên hội nhập toàn cầu và cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Tổng Bí thư Tô Lâm cảnh báo rằng, trước những biến động nhanh chóng và khó lường của thế giới, Việt Nam cần phải có bản lĩnh vững vàng, tư duy đổi mới mạnh mẽ và ý chí vươn lên không ngừng. Bài học từ lịch sử vẫn còn nguyên giá trị: Chỉ có thể chiến thắng những thử thách mới bằng chính nội lực của dân tộc, bằng ý chí kiên cường và trí tuệ Việt Nam.

Trong hành trình mới này, đổi mới tư duy và sáng tạo mô hình phát triển là yêu cầu sống còn. Chúng ta không thể chỉ bằng lòng với những gì đã đạt được. Muốn vươn xa, Việt Nam cần phải xây dựng một nền kinh tế tự chủ, dựa trên tri thức, công nghệ và đổi mới sáng tạo. Không thể có phát triển bền vững nếu không có một xã hội đoàn kết, nhân văn và một nền văn hóa giàu bản sắc. Văn hóa Việt Nam, dòng chảy liên tục từ ngàn xưa, chính là hồn cốt, là bản lĩnh để dân tộc ta hội nhập mà không hòa tan, đổi mới mà không đánh mất mình. Như lời bài hát Đất nước *của nhạc sĩ Phạm Minh Tuấn thấm đẫm cảm xúc:* "Đất nước tôi thon thả giọt đàn bầu/ Nghe dịu nỗi đau của mẹ...". *Đó chính là hình ảnh một đất nước không chỉ biết chiến đấu mà còn biết yêu thương, sáng tạo; một dân tộc không chỉ anh hùng trong chiến tranh mà còn tự tin trong kiến thiết, hội nhập và phát triển.*

Chúng ta bước tới tương lai với niềm tin vững chắc vào thế hệ trẻ, những chủ nhân của ngày mai. Chính thế hệ trẻ, với tài năng, trí tuệ, lòng yêu nước và khát vọng lớn lao, sẽ là lực lượng tiên phong trong công cuộc đổi mới, sáng tạo, đưa Việt Nam vươn cao hơn nữa. Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh: Mỗi hành động hôm nay của thế hệ trẻ cần xứng đáng với máu xương cha ông đã đổ xuống, với những hy sinh lớn lao mà cả dân tộc đã trải qua. Họ phải mang trong mình ý chí "Không có gì quý hơn độc lập, tự do", tinh thần "dựng nước và giữ nước" xuyên suốt lịch sử dân tộc, đồng thời phải hội nhập sâu rộng, làm chủ khoa học - công nghệ, vững vàng bản lĩnh để sánh vai với bạn bè năm châu. Họ phải sống với tinh thần mà nhà thơ Tố Hữu từng tha thiết kêu gọi: "Ôi Tổ quốc ta yêu như máu thịt/ Như mẹ cha ta, như vợ như chồng...". *Chính vì vậy, hơn bao giờ hết, chúng ta phải biết khơi dậy khát vọng Việt Nam, khát vọng đưa đất nước phát triển phồn vinh, hùng cường; phải lấy đổi mới sáng tạo làm động lực, lấy văn hóa làm nền tảng tinh thần, lấy lòng yêu nước làm ánh sáng soi đường.*

Kỷ nguyên mới đòi hỏi một Việt Nam mới: Tự tin hơn, sáng tạo hơn, đoàn kết hơn, bản lĩnh hơn. Một Việt Nam không chỉ là điểm sáng kinh tế khu vực mà còn là điểm sáng văn hóa, xã hội và nhân văn. Một Việt Nam có thể ngẩng cao đầu trước thế giới, với bản lĩnh riêng, bản sắc riêng, khát vọng riêng. Chúng ta đang đứng trước vận hội lớn. Con đường phía trước còn nhiều chông gai nhưng cũng tràn đầy hy vọng. Nếu thế hệ cha anh đã viết nên bản anh hùng ca chiến thắng năm 1975, thì thế hệ hôm nay phải viết tiếp bản trường ca của hội nhập, của sáng tạo, của khát vọng bay xa.

Trong những ngày tháng Tư lịch sử này, lắng nghe tiếng vọng non sông, ta như nghe vang lên lời hiệu triệu thiêng liêng từ bao thế hệ: "Tự hào đi lên, ôi Việt Nam!" Và chúng ta, thế hệ hôm nay, sẽ tiếp nối, sẽ đổi mới, sẽ kiến tạo, sẽ phát triển, để Việt Nam, đất nước của những người con anh hùng, bay cao và bay xa trên bầu trời thế giới, xứng đáng với sự hy sinh vô bờ bến của bao thế hệ cha anh, xứng đáng với niềm tin yêu bất diệt của nhân dân, xứng đáng với những khát vọng thiêng liêng đã hun đúc nên hồn cốt Việt Nam ngàn đời. ■

VAI TRÒ CỦA NGHỆ NHÂN TRONG BẢO TỒN VĂN HÓA GẮN VỚI PHÁT TRIỂN DU LỊCH:

LTS. Dự án 6, với mục tiêu "Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" đã nhận được sự vào cuộc tích cực từ các cấp, ngành và chính quyền địa phương. Sự hưởng ứng mạnh mẽ của người dân đã tạo nên bước đột phá trong việc bảo tồn văn hóa dân tộc và phát triển du lịch bền vững. Trong đó, vai trò của các nghệ nhân là vô cùng quan trọng, không chỉ là người gìn giữ những giá trị văn hóa truyền thống mà còn là cầu nối giữa quá khứ và tương lai, giữa các thế hệ trong cộng đồng.

Bài 1: Cầu nối giữa quá khứ và tương lai

● **Bài, ảnh: N.ĐỒNG - K.CHI - N.HÒA - P.HIẾU**

Trong đời sống văn hóa của các dân tộc thiểu số Việt Nam, có những con người thầm lặng đã dành trọn cả cuộc đời mình để sưu tầm, gìn giữ và phát triển bản sắc văn hóa truyền thống. Động lực dẫn họ đến với hành trình đầy tâm huyết ấy không gì khác ngoài tình yêu sâu đậm với tiếng trống, tiếng đàn, với nghề thủ công... gắn bó cùng cuộc sống trong cộng đồng.

Nghệ nhân Đinh B'Rum là niềm tự hào của đồng bào Hrê thôn Làng Mùng

Say mê nhạc cụ truyền thống

Nghệ nhân Đinh B'Rum, người Hrê ở thôn Làng Mùng, huyện Sơn Hà (Quảng Ngãi), là niềm tự hào của đồng bào nơi đây. Ông là người Hrê duy nhất trong huyện được Chủ tịch nước phong tặng danh hiệu Nghệ nhân Dân gian chuyên về nhạc cụ truyền thống. Suốt nhiều thập kỷ, ông miệt mài bảo tồn và phát triển các loại nhạc cụ đặc trưng của dân tộc như đàn: Ca Râu, Pơ Roác, Ra Ngói, Ta Lía, Tá Vố, chiêng Ka La… Không chỉ biểu diễn điêu luyện, ông còn tự tay chế tác và truyền dạy kỹ thuật chơi nhạc cụ cho thế hệ trẻ.

Dù đã gần 80 tuổi, nghệ nhân Đinh B'Rum vẫn minh mẫn và tràn đầy đam mê. Ông luôn hào hứng mang nhạc cụ ra biểu diễn mỗi khi có dịp gặp gỡ bạn bè, bà con. Nhờ sự đóng góp của ông, thôn Làng Mùng đã thành lập được đội văn nghệ dân gian. Ông cũng tích cực phối hợp với chính quyền để truyền dạy dân ca, dân nhạc cho thế hệ trẻ, giữ vững hồn cốt văn hóa Hrê. "Tôi đam mê nhạc cụ dân tộc từ nhỏ, nhờ ông và cha chỉ dạy nên tôi biết chơi nhiều loại nhạc cụ. Khi đi chăn trâu, tôi luôn mang theo đàn để luyện tập", ông kể lại đầy xúc động.

Tại vùng đất Vĩnh Sơn (Bình Định), nghệ nhân Nhân dân Đinh Chương (Bok Vin), người Ba Na Kriêm là một tên tuổi trong lĩnh vực văn nghệ dân gian. Từng là đội trưởng Đội Văn nghệ Vĩnh Thạnh trong những năm kháng chiến, ông sáng tác và biểu diễn nhiều tiết mục bằng tiếng mẹ đẻ, đoạt Huy chương Vàng với tiết mục múa "Mừng lúa mới" năm 1977. Không chỉ giỏi múa hát, kể hơmon, nghệ nhân Nhân dân Đinh Chương còn là bậc thầy chế tác và biểu diễn nhiều loại nhạc cụ dân tộc như đàn T'rưng, Blơng khơng, Goong, Hơ đong, Đing Dút và các loại sáo đặc trưng.

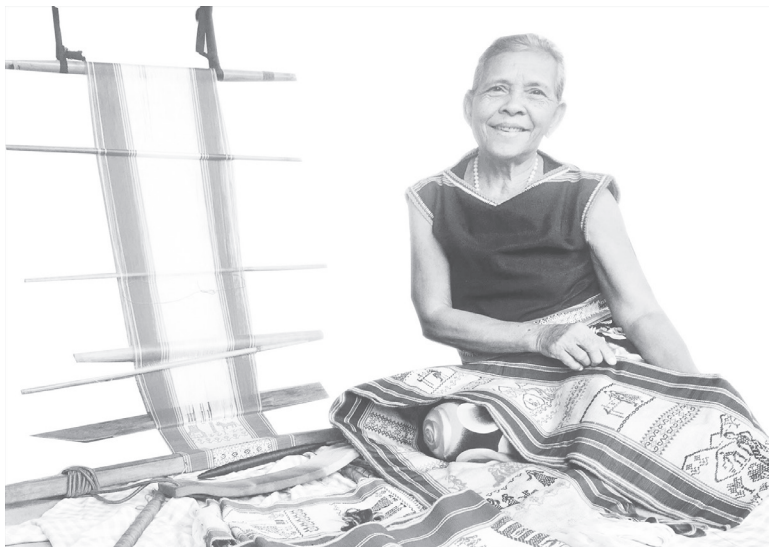

Nghệ nhân Đinh Chương am hiểu và biểu diễn điêu luyện các loại nhạc cụ truyền thống của người Ba Na Kriêm

Gìn giữ nghề thổ cẩm

Không chỉ âm nhạc, những tấm vải thổ cẩm cũng là nơi gửi gắm tâm hồn dân tộc. Nghệ nhân Bling Thị Treng ở làng Đhrồng, xã Tà Lu, huyện Đông Giang (Quảng Nam) là người khởi xướng và vận động thành lập tổ dệt thổ cẩm làng Đhrồng, sau này phát triển thành Hợp tác xã. "Từ nhỏ, các bé gái Cơ Tu đã được bà, mẹ truyền dạy nghề dệt. Trong mỗi ngôi nhà Cơ Tu, khung cửi dệt vải là vật dụng không thể thiếu, gắn bó suốt cuộc đời người phụ nữ. Giá trị của người phụ nữ Cơ Tu xưa kia còn được đo bằng độ tinh xảo của hoa văn thổ cẩm", chị Treng chia sẻ.

Chị Treng không chỉ duy trì nghề mà còn truyền cảm hứng cho nhiều phụ nữ trẻ trong làng. Họ tìm đến học nghề, mong muốn tự tay tạo ra những bộ trang phục truyền thống để diện vào các dịp lễ hội, góp phần làm sống dậy thổ cẩm trong đời sống hiện đại. "Nghề dệt thổ cẩm vẫn có không gian sống, tồn tại và giữ gìn trong đời sống hiện đại. Nhiều bạn nữ trẻ đã thích thú với thổ cẩm, biết trân quý, tìm đến học nghề từ các mẹ, các chị để có thể tự tay dệt cho mình những bộ trang phục thổ cẩm để mặc vào những dịp lễ hội, sự kiện quan trọng", chị Treng tâm sự.

Nghệ nhân Y Yin được xem là báu vật sống ở làng du lịch cộng đồng Kon K'Tu

Tại làng du lịch cộng đồng Kon K'Tu, xã Đăk Rơ Wa, TP Kon Tum (Kon Tum), nghệ nhân Y Yin người Ba Na được coi là "báu vật sống" của cộng đồng. Dù đã 74 tuổi, bà vẫn miệt mài bên khung cửi. Từ những bài học đầu đời khi còn bé, bà đã sớm thạo nghề và không ngừng sáng tạo. Ngoài việc dệt quần, áo phục vụ đời sống, bà Y Yin còn sáng tạo nên những tấm thổ cẩm kể chuyện. Mỗi tấm dài 4 mét được dệt công phu trong 3 tuần, truyền tải những truyền thuyết, chuyện cổ tích và lịch sử dân tộc qua từng họa tiết, hoa văn. "Giờ đây tôi nhận đặt hàng dệt thổ cẩm kể chuyện, mỗi tấm có giá khoảng 1-2 triệu đồng. Không chỉ là thu nhập, đây là cách tôi tiếp tục truyền lửa cho văn hóa dân tộc mình", bà chia sẻ.

Trước làn sóng hội nhập và hiện đại hóa, các yếu tố văn hóa truyền thống đang dần bị mai một. Trong bối cảnh đó, những nghệ nhân như Đinh B'Rum, Đinh Chương, Bling Thị Treng hay Y Yin chính là "sợi dây" kết nối giữa quá khứ và tương lai. Họ lặng lẽ giữ gìn tinh hoa văn hóa dân gian, trao truyền niềm đam mê và tri thức cho thế hệ mai sau. ■ ***(Còn tiếp)***

Đưa văn hóa Cồng chiêng Tây Nguyên đến gần du khách

Từ ngày 24.4 đến ngày 25,5, tại Bảo tàng Văn hóa dân tộc Khmer tỉnh Trà Vinh, Sở VHTTDL tỉnh Trà Vinh phối hợp Bảo tàng tỉnh Đắk Lắk tổ chức triển lãm chuyên đề "Văn hóa Cồng chiêng Tây Nguyên - Xưa và nay". Đây là hoạt động nhằm bảo tồn và tôn vinh những giá trị văn hóa Cồng chiêng Tây Nguyên đã được UNESCO ghi danh là "Kiệt tác truyền khẩu và di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại". Hoạt động còn góp phần nâng cao ý thức, trách nhiệm của cộng đồng xã hội trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Triển lãm trưng bày hơn 100 tư liệu, hình ảnh, hiện vật với hai chủ đề: Âm nhạc Cồng chiêng Tây Nguyên xưa và Âm nhạc Cồng chiêng trong đời sống của người Tây Nguyên hiện nay. Thông qua trưng bày, du khách có cơ hội tìm hiểu về các bộ chiêng quý của dân tộc Ê đê, M'nông, Gia rai, Xơ đăng… những câu chuyện về bối cảnh âm nhạc cồng chiêng, tập quán đánh cồng chiêng của các cư dân Tây Nguyên, để cảm nhận được tình yêu, sự đồng điệu của những thế hệ, những cộng đồng và những giá trị văn hóa đã được gìn giữ, chắt chiu từ bao đời của người dân Tây Nguyên.

Đây là hoạt động ý nghĩa, thiết thực, góp phần quan trọng vào công tác bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa dân tộc, kết nối vùng miền và thắt chặt tình đoàn kết, hợp tác giữa các bảo tàng trong cả nước.

THU MINH

50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

PHIM TÀI LIỆU *CHIẾN THẮNG CỦA VIỆT NAM* CỦA THỤY ĐIỂN LẦN ĐẦU CÔNG BỐ:

Tri ân từ trái tim dành cho nhân dân Việt Nam

● **NGÂN ANH**

Sau nửa thập kỷ, ít ai biết được những thước phim vô giá mừng chiến thắng vĩ đại của Việt Nam do đạo diễn Thụy Điển Bo Ö hlén thực hiện, lại có một hành trình dài đầy cảm xúc, vượt qua hàng ngàn cây số để đến với Việt Nam trong những ngày kỷ niệm đất nước trọn niềm vui.

Phim tài liệu *Chiến thắng của Việt Nam (Viet Nam Victory)* được đạo diễn Thụy Điển Bo Öhlén thực hiện cách đây đúng 50 năm. Bộ phim màu có thời lượng khoảng 30 phút, sống động và chân thực, đã ghi lại những hình ảnh diễn ra trên đường phố Stockohlm đúng vào thời khắc lịch sử của nhân dân Việt Nam trong ngày 30.4.1975.

Tiếng nói từ trái tim

Khi ấy còn là một thanh niên trẻ tuổi, là nhà quay phim làm việc tại Đài Truyền hình Thụy Điển, ngay trong ngày chiến thắng vĩ đại của Việt Nam 30.4.1975, đạo diễn Bo Öhlén đã mang theo chiếc máy quay, cùng các đồng nghiệp ghi lại khoảnh khắc những người ủng hộ Việt Nam tại Stockholm tự phát xuống đường, trong không khí tràn ngập niềm vui và phấn khởi.

Ông Oscar Staffas Edstrom, Trưởng ban Thương mại & Xúc tiến, ĐSQ Thụy Điển trao tặng phim cho bà Lê Thị Hà, Viện trưởng Viện Phim Việt Nam

50 năm sau, những thước phim chưa từng được công bố ấy đã được chính những người bạn Thụy Điển với tấm lòng và tình cảm nồng ấm trân trọng dành tặng Việt Nam. Hồi tưởng ký ức nửa thập kỷ trước, đạo diễn Bo Öhlén chia sẻ: "Khi thực hiện *Viet Nam Victory*, tôi không chỉ muốn ghi lại những sự kiện lịch sử ngày 30.4.1975 mà còn muốn truyền tải cảm xúc và tinh thần đoàn kết mạnh mẽ tại Thụy Điển khi đó. Đây là sự tri ân từ trái tim của tôi dành cho nhân dân Việt Nam và cuộc đấu tranh giành độc lập của các bạn, cũng như sự ủng hộ từ cộng đồng quốc tế". Về hành trình của những thước phim đặc biệt, đạo diễn Bo Öhlén cho hay: "Khi bộ phim hoàn thành, chúng tôi chỉ tạo được một bản sao duy nhất và gửi nó đến Việt Nam. Từ đó, bộ phim không còn trong tầm nhìn của tôi. Theo thời gian, đôi khi tôi nghĩ về bộ phim nhưng vì không có bản sao để xem lại, nó dần đi vào quên lãng…".

Thật bất ngờ khi gần 50 năm sau, vào mùa thu năm ngoái, tại Thư viện Hoàng gia, đạo diễn Bo Öhlén tìm lại được bản phim. Ông bày tỏ được xem lại những thước phim sau ngần ấy năm đã mang đến thật nhiều cảm xúc, ông được nhìn lại những khoảnh khắc xúc động, thấy mọi người vui mừng trước chiến thắng của Việt Nam. "Ngày 30.4.1975 là một ngày đầy ý nghĩa đối với Việt Nam, nhưng nó cũng là một ngày đặc biệt quan trọng đối với hàng chục nghìn thanh niên Thụy Điển, những người đã dành hơn một thập niên để ủng hộ cuộc đấu tranh của nhân dân Việt Nam…", đạo diễn hồi tưởng.

Như một cơ duyên giữa hai đất nước cách nhau hàng ngàn cây số, những thước phim tưởng chừng đã "thất lạc" được tìm lại ngay trước thời điểm cả dân tộc Việt Nam kỷ niệm nửa thế kỷ đất nước trọn niềm vui. Đạo diễn Bo Öhlén bày tỏ, ông rất vui mừng có thể giới thiệu bộ phim này một lần nữa tới khán giả Việt Nam, những thước phim mang lại cảm giác gần gũi và tình cảm gắn kết giữa con người của hai dân tộc.

Hình ảnh trong bộ phim (ảnh chụp lại)

Di sản tài liệu vô giá

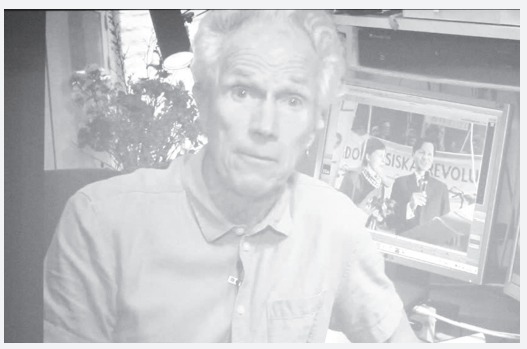
Dù được thực hiện bởi đạo diễn Thụy Điển nhưng *Chiến thắng của Việt Nam* thực sự là một di sản vô giá trong kho lưu trữ điện ảnh Việt, khi những thước phim đặc biệt này sau nửa thế kỷ đã được Thụy Điển trân trọng trao tặng lại Việt Nam. Lễ trao tặng bộ phim vừa diễn ra tại Viện Phim Việt Nam (Bộ VHTTDL), nhân kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025).

Người xem phim được sống lại thời khắc 50 năm trước khi đạo diễn Bo Öhlén và đồng nghiệp đã ghi lại những sự kiện lịch sử của ngày 30.4.1975. Hàng chục nghìn người dân quốc gia Bắc Âu xuống đường phố Thủ đô Stockholm tuần hành, thể hiện niềm vui mừng khi Việt Nam giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Người xem cũng sẽ được sống lại những khoảnh khắc năm xưa qua khung hình ghi lại những cuộc tuần hành trong vài ngày sau khi Việt Nam thống nhất, ở nơi những người Thụy Điển yêu chuộng hòa bình chia sẻ những mất mát, đau thương với người Việt Nam, cũng như chúc mừng những người bạn ở cách xa hàng ngàn cây số.

Đạo diễn Bo Öhlén năm 1975

> *"Khi thực hiện Viet Nam Victory, tôi không chỉ muốn ghi lại những sự kiện lịch sử ngày 30.4.1975 mà còn muốn truyền tải cảm xúc và tinh thần đoàn kết mạnh mẽ tại Thụy Điển khi đó. Đây là sự tri ân từ trái tim của tôi dành cho nhân dân Việt Nam và cuộc đấu tranh giành độc lập của các bạn, cũng như sự ủng hộ từ cộng đồng quốc tế."*
>
> **(Đạo diễn BO ÖHLÉN)**

Đạo diễn Bo Öhlén chia sẻ những cảm xúc về bộ phim gửi đến người xem Việt Nam

Nhiều hình ảnh trong phim chuyển tải thông điệp về sự đoàn kết, ủng hộ của nhân dân Thụy Điển đối với Việt Nam như lá cờ Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam Việt Nam tung bay trên khắp thủ đô Thụy Điển và dòng người hô vang: *Nhân dân Việt Nam muôn năm! Hồ Chí Minh muôn năm! Ủng hộ nhân dân Việt Nam!* Khoảnh khắc những người dân yêu chuộng hòa bình ở Thụy Điển cùng hát vang bài hát *Tiến quân ca; Giải phóng miền Nam* bằng tiếng Thụy Điển cũng mang tới nhiều cảm xúc. Không khí vui mừng, niềm tự hào khi chứng kiến chiến thắng lịch sử của Việt Nam thấm đẫm trong những thước phim. Theo Đại sứ Thụy Điển tại Việt Nam Johan Ndisi: "Bộ phim

tài liệu này thể hiện tình hữu nghị sâu sắc giữa Thụy Điển và Việt Nam. Nó nhắc nhở chúng ta rằng, vào thời điểm khó khăn đó, nhân dân trên khắp thế giới, bao gồm Thụy Điển, đã đứng lên ủng hộ Việt Nam. Qua bộ phim, chúng ta không chỉ thấy được sự dũng cảm kiên cường của nhân dân Việt Nam mà còn nhận ra những giá trị nhân văn về hòa bình và đoàn kết…". Bộ phim *Chiến thắng của Việt Nam* được kỳ vọng sẽ tiếp tục truyền cảm hứng cho các thế hệ mai sau, để họ luôn ghi nhớ bài học của quá khứ và xây dựng một tương lai, dựa trên sự tôn trọng và hợp tác. Đại sứ Thụy Điển cho rằng, việc trao tặng bộ phim cho Việt Nam là minh chứng cho mối quan hệ văn hóa lâu đời và tình hữu nghị giữa Thụy Điển - Việt Nam. Bộ phim được lưu giữ tại Viện Phim Việt Nam để đảm bảo rằng di sản này sẽ tiếp tục truyền cảm hứng cho các thế hệ tương lai.

Phát biểu tại sự kiện, ông Oscar Staffas Edström, lãnh đạo Ban Thương mại và Xúc tiến Đại sứ quán Thụy Điển tại Việt Nam nhấn mạnh mối quan hệ hữu nghị truyền thống lâu năm giữa hai quốc gia. Thụy Điển là nước phương Tây đầu tiên thiết lập quan hệ ngoại giao với Việt Nam vào năm 1969, khi cuộc chiến tranh còn chưa kết thúc. "Bộ phim đưa chúng ta trở về với những cảnh tượng sống động và cảm xúc ở Thủ đô Stockholm vào ngày hôm đó, khi những người dân Thụy Điển thể hiện sự đoàn kết với Việt Nam với thông điệp: Cuộc chiến đấu của các bạn cũng là cuộc chiến đấu của chúng tôi. Chúng tôi hy vọng bộ phim sẽ trở thành cầu nối giữa hai quốc gia, nhắc nhở chúng ta về tình hữu nghị, tình bạn bền vững giữa hai nước", ông Edström nhấn mạnh. Đạo diễn Bo Öhlén vui mừng khi bộ phim trở thành một phần trong kho lưu trữ quốc gia Việt Nam. Ông hy vọng bộ phim sẽ tiếp tục truyền cảm hứng về tình hữu nghị và đoàn kết quốc tế, ngay cả trong những thời điểm khó khăn.

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông nhấn mạnh, việc tiếp nhận bộ phim là sự kiện rất ý nghĩa. *Chiến thắng của Việt Nam* là một bộ phim tài liệu quan trọng, tái hiện một cách chân thực tình hữu nghị và sự ủng hộ của người dân Thụy Điển dành cho Việt Nam trong giai đoạn lịch sử đặc biệt này. Theo Thứ trưởng Tạ Quang Đông, Việt Nam tự hào lưu giữ bộ phim như một phần di sản văn hóa quý giá cho các thế hệ mai sau. Bà Lê Thị Hà, Viện trưởng Viện Phim Việt Nam chia sẻ: "Việc tiếp nhận bộ phim này là một vinh dự lớn. Đây không chỉ là một tài liệu lịch sử quý giá mà còn là biểu tượng rõ nét của tinh thần đoàn kết quốc tế và những giá trị chung mà chúng ta cùng hướng tới".

Phó Cục trưởng Cục Hợp tác Quốc tế (Bộ VHTTDL) Trần Hải Vân nhấn mạnh, bộ phim được trao tặng vào thời điểm tuyệt vời khi Việt Nam đang tổ chức hoạt động chào mừng kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. "Bộ phim cho thấy tình cảm quốc tế lớn lao, nhân dân Thụy Điển đã ủng hộ Việt Nam một cách sâu sắc, từ trái tim. Trong nửa thế kỷ qua, mối quan hệ Việt Nam - Thụy Điển không ngừng phát triển, tạo nên nền tảng tin cậy, không ngừng phát triển", bà Vân khẳng định. ■

Dấu ấn tháng Tư và bản hòa ca nghệ thuật đô thị

● **ANH HUY**

Trên những tuyến phố trung tâm của TP.HCM những ngày cuối tháng Tư, nhịp sống như được "đánh thức" bằng âm thanh và ánh sáng của niềm tự hào. Khởi đầu từ tối 19.4, tại không gian trước di tích trụ sở HĐND và UBND thành phố, chương trình khai mạc chuỗi hoạt động "Sắc màu thành phố Bác" đã đưa công chúng bước vào một hành trình văn hóa đậm chất sử thi và nghệ thuật thị giác hiện đại.

Và trong những ngày qua, người dân và du khách được chứng kiến một TP.HCM vừa truyền thống và cũng đầy tươi mới, khi khoác lên mình một diện mạo rực rỡ nhất trong nửa thế kỷ qua. Chuỗi hoạt động văn hóa, thể thao, công nghệ trình diễn nghệ thuật "Sắc màu thành phố Bác" là chương trình trọng điểm chào mừng kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025), được tổ chức từ ngày 19 đến 30.4, như một lời chào đón bạn bè khắp nơi cùng hội tụ và sẻ chia.

Đây là sự kiện đánh dấu lần đầu tiên TP.HCM tổ chức một chuỗi hoạt động kết hợp đồng bộ giữa biểu diễn nghệ thuật, trình diễn công nghệ cao và thể thao cộng đồng trong không gian công cộng quy mô lớn. Lễ hội ánh sáng với công nghệ trình chiếu 3D Mapping quy tụ các đội đến từ Pháp, Bỉ, Singapore và Việt Nam, cùng với chương trình hòa nhạc giao hưởng kết hợp Visual Art, công nghệ trình diễn thị giác đã biến các công trình kiến trúc thành phố thành những "màn vải" khổng lồ kể lại câu chuyện lịch sử, văn hóa của dân tộc. Trên trục đường đi bộ Nguyễn Huệ, các sân khấu mở liên tục trình diễn hàng loạt tiết mục, từ sân khấu truyền thống, ca múa nhạc dân tộc, biểu diễn thể thao, trình diễn võ thuật, hoạt náo đường phố… Tất cả tạo một "bữa tiệc" nghệ thuật thị giác, thính giác, thể hiện sức sống của một đô thị sáng tạo, hội nhập và mang đậm bản sắc.

Đêm 30.4, điểm nhấn của chuỗi sự kiện sẽ diễn ra chương trình đặc biệt với chủ đề "Ngày hội thống nhất non sông". Tại đây, nghệ thuật cộng đồng, diễu hành kỵ binh, trình diễn nhạc kèn, và đặc biệt là màn xếp hình ánh sáng bằng 10.500 thiết bị bay không người lái (Drone), được kỳ vọng lập kỷ lục thế giới sẽ thắp sáng bầu trời TP.HCM bằng những hình ảnh hào hùng, biểu trưng cho hành trình 50 năm phát triển từ ngày giải phóng đến đô thị hiện đại hôm nay. Chuỗi hoạt động "Sắc màu thành phố Bác" là kết quả của sự phối hợp giữa các đơn vị nghệ thuật lớn. Chuỗi hoạt động do NSƯT Võ Trọng Nam chỉ đạo nghệ thuật, Tổng đạo diễn Nguyễn Tấn Kiệt, các đạo diễn Hoàng Vinh, Dương Thảo, Huy Nguyễn; nhạc sĩ Lê Hồng Sơn; nhạc trưởng Lê Ha My, Trần Nhật Minh và nhiều nghệ sĩ, biên đạo, biên kịch, kỹ thuật viên.

Công viên Bến Bạch Đằng là điểm nhấn độc đáo trên sông Sài Gòn, với hoạt động diễu hành thuyền hoa đăng tuyên truyền, tàu du lịch, biểu diễn đờn ca tài tử Nam Bộ, cùng các hoạt động thể thao dưới nước như trình diễn thuyền buồm, bay phản lực nước, lướt ván Flyboard, ván chèo, dù lượn… Dòng sông Sài Gòn, chứng nhân lặng lẽ của lịch sử trở thành sân khấu nổi cho chương trình "Rong diễn nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ", diễn ra tại công viên Bến Bạch Đằng cho đến 30.4. Trong không gian mang đậm sắc màu sông nước phương Nam, những làn điệu đờn ca tài tử được cất lên bởi các nghệ nhân gạo cội và nghệ sĩ trẻ. Mỗi tiết mục là một lát cắt của tâm hồn người dân Nam Bộ, một câu chuyện kể về lòng yêu nước, đạo hiếu, vẻ đẹp của quê hương, về hình ảnh Mẹ Việt Nam anh hùng, về thành phố mang tên Bác - nơi lưu giữ ký ức và mở lối cho tương lai. Đây không chỉ là hoạt động nghệ thuật mà còn là hình thức giáo dục văn hóa cộng đồng, góp phần đưa di sản gần hơn với thế hệ trẻ, đưa giá trị truyền thống hòa quyện vào không gian sống hiện đại của thành phố.

Không dừng lại ở các địa điểm trung tâm, chuỗi sự kiện "Sắc màu thành phố Bác" được triển khai đồng bộ trên toàn địa bàn TP.HCM. Các chương trình biểu diễn văn hóa - nghệ thuật được tổ chức tại Cần Giờ, Nhà Bè, Bình Chánh, Củ Chi, Hóc Môn, Tân Phú, Bình Tân và thành phố Thủ Đức… Những "sân khấu lưu động" ấy đã đưa nghệ thuật đến gần hơn với người dân vùng ven, gắn bó đời sống văn hóa đại chúng với các giá trị tinh thần của thành phố. Đồng thời, hàng loạt rạp chiếu phim, sân khấu biểu diễn cũng giới thiệu các tác phẩm mới, triển lãm chuyên đề, hoạt động chiếu phim cộng đồng, tạo nên một dòng chảy văn hóa sôi động, đa chiều, góp phần nâng cao mức hưởng thụ văn hóa cho người dân thành phố.

Người dân và du khách tự hào hòa nhịp cùng không khí tưng bừng mùa đại lễ

Theo Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Trần Thị Diệu Thúy: "Sắc màu thành phố Bác" không chỉ là sự kiện văn hóa, nghệ thuật quy mô lớn, mà còn là hoạt động chính trị, lịch sử sâu sắc, thể hiện lòng tri ân đối với quá khứ, tôn vinh giá trị hòa bình, tự do, độc lập. Đồng thời, chương trình khẳng định vai trò của TP.HCM là trung tâm văn hóa, sáng tạo và hội nhập của khu vực Đông Nam Á. Sự kiện cũng góp phần lan tỏa những giá trị nhân văn, truyền thống yêu nước, niềm tự hào dân tộc, cùng tinh thần hội nhập và khát vọng vươn xa của Việt Nam trong thời đại mới". Từ ánh sáng của những buổi biểu diễn công nghệ cao, đến âm vang của điệu đờn tài tử truyền thống, những "sắc màu" của thành phố Bác đã vẽ nên một bức tranh sinh động về hành trình 50 năm dựng xây, phát triển và hội nhập. Đó là nơi quá khứ và hiện tại hòa nhịp, là không gian nơi văn hóa dân tộc và nghệ thuật đương đại cùng lan tỏa. ■

Hòa nhạc thính phòng trong không gian mở ngoài trời, thu hút đông đảo khán giả

50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT ĐẶC BIỆT *MÙA XUÂN THỐNG NHẤT:*

Khúc tráng ca của hòa bình, khát vọng và tự hào dân tộc

NGỌC NHIÊN - ĐÌNH TOÁN - THÙY TRANG

Chương trình nghệ thuật đặc biệt *Mùa xuân thống nhất* sẽ diễn ra vào lúc 20h10 ngày 29.4 tại Công viên Sáng tạo ven sông Sài Gòn và được truyền hình trực tiếp trên sóng VTV1. Đây không chỉ là một sự kiện biểu diễn nghệ thuật, mà còn là bản hùng ca sống động, tái hiện tinh thần bất khuất, khát vọng hòa bình cháy bỏng của nhân dân Việt Nam trong những tháng ngày Bắc - Nam chia cắt.

"Mùa xuân thống nhất" thể hiện ý nghĩa, tầm vóc vĩ đại, giá trị to lớn của Đại thắng mùa Xuân năm 1975 - Giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước

Mùa xuân thống nhất - nơi nghệ thuật gặp gỡ lịch sử, nơi cảm xúc chạm đến trái tim hàng triệu người Việt trong và ngoài nước - do Bộ VHTTDL chủ trì, phối hợp cùng Bộ Quốc phòng, Bộ Công an và UBND TP.HCM tổ chức. Thông qua những tiết mục giàu cảm xúc, sự kiện khắc họa tinh thần đại đoàn kết toàn dân tộc, khơi dậy niềm tin vững chắc vào công cuộc đổi mới toàn diện, phát triển đất nước trong thời bình và kỷ nguyên hội nhập.

Những nghệ sĩ hàng đầu như NSND Quốc Hưng, NSND Hồ Ngọc Trinh, cùng các ca sĩ được đông đảo công chúng yêu mến như Tạ Quang Thắng, Đức Phúc, Ngọc Khánh Chi... sẽ cùng hội tụ, tỏa sáng. Mỗi người mang một câu chuyện, một cảm xúc riêng, nhưng cùng đồng điệu trong niềm vinh dự và tự hào khi được góp tiếng ca, hòa nhịp trái tim với những ký ức thiêng liêng và khát vọng của dân tộc Việt Nam.

Ngân vang giai điệu của hòa bình và tự do

NSND Quốc Hưng

NSND Quốc Hưng chia sẻ, không còn là chủ đề quá xa lạ với khán giả cả nước, nhưng chắc chắn, *Mùa xuân thống nhất* sẽ mang đến nhiều điều mới mẻ cùng những cảm xúc lắng đọng thông qua phần dàn dựng mang sắc màu tươi mới. Với sự đầu tư công phu về công nghệ trình chiếu, ánh sáng và đặc biệt là âm nhạc, chương trình hứa hẹn sẽ là trải nghiệm nghệ thuật vừa truyền thống, vừa hiện đại, qua đó, giúp người xem, đặc biệt là thế hệ trẻ hôm nay, cảm nhận chân thực hơn giá trị của độc lập, tự do, nhất là khi nền hòa bình đó phải đánh đổi bằng máu xương của biết bao thế hệ cha anh.

"Trên nền của những ca khúc sống mãi với thời gian, các nhạc phẩm sẽ được phối mới, thể hiện tính thời đại cũng như phù hợp với chất giọng của từng nghệ sĩ. Cất tiếng hát ngợi ca những anh hùng, liệt sĩ, những chiến sĩ đã chiến đấu bảo vệ quê hương, đất nước trong dịp đặc biệt kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, tôi sẽ hát bằng cả trái tim mình, hát cho cha tôi, cho đồng đội của ông và cả những anh hùng đã ngã xuống để Tổ quốc ta được liền một dải", NSND Quốc Hưng xúc động bày tỏ.

Ông cũng khẳng định, chiến thắng 30.4.1975 sẽ mãi là một mốc son chói lọi trong lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam. Đó là ngày đất nước hoàn toàn giải phóng, chấm dứt ách thống trị của chủ nghĩa đế quốc và chế độ tay sai. Hai miền Bắc - Nam sum họp một nhà sau bao năm chịu cảnh chia cắt đau thương. Chiến thắng này không chỉ là niềm tự hào của riêng dân tộc Việt Nam mà còn là biểu tượng rực rỡ của khát vọng độc lập, tự do, được nhân dân yêu chuộng hòa bình trên toàn thế giới ngợi ca. Chính mạch nguồn cảm xúc ấy là động lực để các nghệ sĩ cất tiếng ca trong *Mùa xuân thống nhất*, cùng khán giả ngân vang những thanh âm của hòa bình.

Trào dâng niềm tự hào

Chia sẻ với *Văn Hóa*, NSND Hồ Ngọc Trinh cho biết, cô vô cùng tự hào và hạnh phúc khi nhận được lời mời biểu diễn trong chương trình nghệ thuật đặc biệt nhân kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Với NSND Hồ Ngọc Trinh, đây sẽ là kỷ niệm khó quên khi được cùng khán giả cả nước

NSND Hồ Ngọc Trinh

chung một niềm vui trong ngày đại thắng.

Khi nói đến vai trò của người nghệ sĩ trong việc gìn giữ và lan tỏa giá trị lịch sử dân tộc, NSND Hồ Ngọc Trinh khẳng định, đó là trách nhiệm rất lớn lao. Nghệ thuật có sức mạnh rất đặc biệt - có thể chạm đến trái tim người nghe, khơi gợi cảm xúc và làm sống dậy những ký ức, giá trị mà đôi khi ngôn ngữ thông thường không thể truyền tải hết. *Mùa xuân thống nhất* sẽ kể câu chuyện về một Việt Nam vững bước đi lên từ chiến tranh, không chùn bước khi gặp gian nan, thử thách. Khi Bắc - Nam sum vầy, cả dân tộc cùng thể hiện ý chí quyết tâm vì một Tổ quốc hùng cường.

"Với chúng tôi, những người làm nghệ thuật, tiếng hát, lời ca hay bất cứ tác phẩm nào cũng đều là phương tiện để kể lại câu chuyện của dân tộc, để thế hệ trẻ hiểu rõ hơn về những hy sinh, những cống hiến của cha ông. Từ đó biết quý trọng, gìn giữ và tiếp nối. Mỗi lần được đứng trên sân khấu, hát về quê hương, đất nước, tôi đều cảm thấy một niềm xúc động thiêng liêng trào dâng trong tim mình. Tôi chỉ mong sao những bài hát, những câu chuyện ấy khi được kể lại bằng âm nhạc sẽ giúp mọi người, nhất là các bạn trẻ, thêm gắn bó và tự hào về đất nước, về nguồn cội của mình", NSND Hồ Ngọc Trinh bộc bạch.

Hát với cả tấm lòng biết ơn

Cùng chung niềm tự hào và xúc động khi được biểu diễn tại *Mùa xuân thống nhất*, ca

Nhạc sĩ, ca sĩ Tạ Quang Thắng

sĩ, nhạc sĩ Tạ Quang Thắng sẽ mang đến chương trình ca khúc *Lá cờ*. Anh tâm sự: "Lá cờ không chỉ là biểu tượng của Tổ quốc, là hình ảnh thiêng liêng gắn với lịch sử hào hùng, những hy sinh, vượt qua gian khó của các thế hệ cha ông, mà còn truyền tải thông điệp hòa bình, đoàn kết và tự hào dân tộc".

Chia sẻ về cảm hứng viết ca khúc, Tạ Quang Thắng cho biết, từng chi tiết xuất hiện trong bài hát đều là câu chuyện tham gia kháng chiến của chính bố mẹ anh. Đã nhiều lần biểu diễn ca khúc này, nhưng tại *Mùa xuân thống nhất*, *Lá cờ* sẽ xuất hiện với bản phối mới. Không chỉ bằng giọng hát, mà còn cả tấm lòng, niềm biết ơn và tình yêu đất nước, Tạ Quang Thắng hy vọng sẽ tái hiện phần nào cho khán giả thấy về những năm tháng hào hùng của một Việt Nam không chịu khuất phục trước bom đạn của quân thù.

Nam ca sĩ, nhạc sĩ tiết lộ: "Ê kíp thực hiện những ngày qua đã dành nhiều tâm huyết để chọn cách "kể" câu chuyện ấy bằng giai điệu và hình ảnh sao cho hiệu quả nhất; để mỗi tiết mục có được độ sâu, chạm đến trái tim người nghe; góp phần thôi thúc mọi tầng lớp nhân dân tiếp tục đẩy mạnh phong trào thi đua yêu nước, vì màu cờ Tổ quốc".

Tiếng lòng của thế hệ trẻ về tình yêu quê hương, đất nước

Vinh dự được biểu diễn trong chương trình nghệ thuật đặc biệt *Mùa xuân thống nhất*, ca sĩ Ngọc Khánh Chi thể hiện sự xúc động và cho biết, đây là cơ hội để những nghệ sĩ trẻ cất lên tiếng lòng về tình yêu quê hương và tri ân sâu sắc đến các thế hệ đi trước, những người đã hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc.

Thể hiện ca khúc *Viết tiếp câu chuyện hòa bình,* Ngọc Khánh Chi bày tỏ: "Đây là ca khúc với phần lời giản dị nhưng đầy sức nặng, giai điệu hào hùng mà thiết tha, khắc họa rõ nét hình ảnh thế hệ cha ông trong cuộc chiến tranh vệ quốc vĩ đại. Nhân dịp này, tôi muốn góp phần lan tỏa thông điệp về hòa bình đến với mọi người, đặc biệt là thế hệ trẻ. Hy vọng, thông qua âm nhạc, mọi người sẽ thêm trân trọng và gìn giữ những gì mà chúng ta đang có. Đồng thời, *Mùa xuân thống nhất* cũng là lời nhắc nhở về trách nhiệm của mỗi người dân Việt Nam trong việc xây dựng đất nước ngày càng phát triển, hùng cường". ■

Ca sĩ Ngọc Khánh Chi

Sân khấu truyền thống "kể chuyện" đất nước bằng nghệ thuật

● **THÙY TRANG**

Hòa cùng không khí rộn ràng của kỳ nghỉ lễ 30.4 và 1.5, các sân khấu tại TP.HCM đồng loạt "sáng đèn" với nhiều chương trình biểu diễn đặc sắc. Không chỉ có những sự kiện ngoài trời sôi động, sân khấu truyền thống cũng trở thành điểm hẹn văn hóa thu hút công chúng, hướng đến kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Cảnh trong vở "Đồng chí" của Hội Sân khấu TP.HCM, kể câu chuyện đầy trăn trở của người lính trong thời bình

Điểm nhấn đáng chú ý là loạt vở diễn mang đậm giá trị lịch sử và chiều sâu nghệ thuật, được đầu tư dàn dựng công phu, góp phần lan tỏa tinh thần yêu nước, khơi dậy niềm tự hào dân tộc trong từng lớp khán giả.

Ông Nguyễn Trung, Chánh Văn phòng Hội Sân khấu TP.HCM cho biết, để chào mừng đại lễ 30.4, các sân khấu của thành phố đã tăng cường dàn dựng và biểu diễn nhiều tác phẩm truyền thống, cách mạng tiêu biểu như: *Đồng chí* (Hội Sân khấu TP.HCM), *Ngày ấy Cổng Trời* (Sân khấu kịch Trịnh Kim Chi), *Người ven đô*, *Lá cờ thêu sáu chữ vàng*, *Hào kiệt Lam Sơn*, *Anh hùng đất phương Nam*...

Trong hai đêm cuối tuần qua, tại rạp Hưng Đạo - Nhà hát Cải lương Trần Hữu Trang, Sân khấu kịch Trịnh Kim Chi đã phối hợp cùng CLB Doanh nhân Sài Gòn mang đến hai suất diễn *Ngày ấy Cổng Trời*. Tác phẩm do NSND Trịnh Kim Chi đạo diễn, NSND Trần Ngọc Giàu chỉ đạo nghệ thuật, lấy bối cảnh tại Cổng Trời (Quảng Bình), nơi những nữ thanh niên xung phong quả cảm vượt qua hiểm nguy, mở đường cho bộ đội vượt tuyến.

Dưới mưa bom, bão đạn, họ vẫn rực sáng tinh thần "quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh", thắp lên ngọn lửa lý tưởng, tình yêu đất nước và khát vọng hòa bình. Vở diễn từng giành HCB tại Liên hoan Sân khấu TP.HCM lần thứ nhất năm 2024, cùng loạt giải thưởng quan trọng như: Thiết kế sân khấu xuất sắc, Ánh sáng xuất sắc, HCV cá nhân cho nghệ sĩ Đào Vân Anh (vai Phúc)... Đặc biệt, 50% số vé hai đêm diễn được dành tặng cho lực lượng vũ trang, cán bộ, sinh viên và học sinh TP.HCM - như một lời tri ân lặng lẽ mà sâu sắc.

Cũng tại Nhà hát Trần Hữu Trang, tối 26.4, vở cải lương kinh điển *Tiếng hò sông Hậu* đã trở lại trong diện mạo mới. Tác phẩm của soạn giả Điêu Huyền lần này được đạo diễn Hoa Hạ làm mới, chuyển tải mạnh mẽ tinh thần quật cường của người nông dân Nam Bộ trong kháng chiến. Với sự tham gia của những gương mặt trẻ giàu nội lực như Lê Tứ, Hoàng Hải, Thu Vân, Điền Trung..., vở diễn là một bản anh hùng ca bi tráng, thấm đẫm cảm xúc và giá trị lịch sử.

Một điểm nhấn khác là vở tuồng cổ *Câu thơ yên ngựa* (tác giả Hoàng Yến, chuyển thể: Ngọc Văn - Thanh Tòng) do gia tộc nghệ sĩ cải lương tuồng cổ Minh Tơ - Thanh Tòng thực hiện cùng sân khấu Đại Việt. Vở diễn do đạo diễn Hoa Hạ dàn dựng, quy tụ dàn nghệ sĩ gạo cội như NSND Quế Trân, NSƯT Tú Sương, NSƯT Võ Minh Lâm, NSƯT Chí Linh..., tái hiện khí phách anh hùng và lòng trung nghĩa qua lăng kính nghệ thuật truyền thống.

Không kém phần sôi động, các sân khấu xã hội hóa cũng tích cực mang đến cho khán giả nhiều lựa chọn phong phú. Nhà hát kịch IDECAF tiếp tục phục vụ công chúng với loạt vở hài, tâm lý, thiếu nhi hấp dẫn như *Cái gì vui vẻ thì mình ưu tiên*, *12 bà mẹ*, *Vàng ơi là vàng*, *Tấm Cám đại chiến*, *Lương Sơn Bá - Chúc Anh Đài ngoại truyện*...

Trong chuỗi hoạt động nghệ thuật đặc biệt dịp lễ 30.4 và 1.5, IDECAF thu hút sự chú ý với dự án sân khấu lịch sử *Lệ Chi Viên (Bí mật vườn Lệ Chi)*. Vở diễn được phóng tác từ kịch bản nổi tiếng của tác giả Hoàng Hữu Đản, do nghệ sĩ Quang Thảo biên tập, đạo diễn và đảm nhiệm vai chính, tái hiện một trong những kỳ án lịch sử gây tranh cãi nhất triều Hậu Lê: Nguyễn Trãi - Nguyễn Thị Lộ. Năm 1442, Vua Lê Thái Tông đột ngột băng hà tại vườn Lệ Chi, Nguyễn Trãi bị cáo buộc mưu sát, bị tru di tam tộc. Mãi đến năm 1464, vua Lê Thánh Tông mới chính thức minh oan cho ông - người được hậu thế vinh danh là "anh hùng văn võ toàn tài".

Không dừng lại ở một tác phẩm sân khấu thông thường, *Lệ Chi Viên* là điểm nhấn của chương trình "Sân khấu Sử Việt học đường" do IDECAF phát động. Dự án hướng tới lan tỏa tình yêu lịch sử tới thế hệ trẻ, đồng thời phản ánh những giá trị vượt thời gian như công lý, danh dự và cái giá của quyền lực. Với vở diễn này, IDECAF mong muốn thổi một luồng sinh khí mới vào sân khấu lịch sử, đưa câu chuyện bi tráng ấy trở thành chất liệu để suy ngẫm về lẽ phải và sự công bằng trong mọi thời đại.

Theo ông Huỳnh Anh Tuấn, Giám đốc sản xuất, từ cuối năm 2024, ê kíp sáng tạo đã có hành trình điền dã dài ngày đến các địa danh gắn với cuộc đời và sự nghiệp Nguyễn Trãi. Đoàn đã đến Bắc Ninh, Hải Dương, Gia Bình - nơi có vườn vải Lệ Chi - để tìm lại dấu tích lịch sử, lắng nghe những câu chuyện dân gian còn sót lại. Hành trình còn dẫn về Quốc Tử Giám (Hà Nội) - trung tâm văn hóa giáo dục Nho học thời Lê, và các vùng cố đô Ninh Bình, Huế để "chắt lọc tinh thần chính khí đất Việt", đưa vào từng chi tiết phục dựng.

Lệ Chi Viên không chỉ là câu chuyện của quá khứ, mà còn là lời nhắc nhở về những điều trường tồn trong lịch sử: Lẽ công bằng đôi khi đến muộn, danh dự có thể bị chà đạp nhưng không bao giờ mất đi. Qua lăng kính sân khấu hiện đại, câu chuyện được kể lại bằng nghệ thuật - đầy xúc cảm, đầy suy ngẫm, giúp khán giả thêm yêu lịch sử và hiểu sâu những giá trị đạo lý, nhân văn.

Song song với vở diễn mang tính học thuật và chiều sâu tư tưởng, Nhà hát Thanh Niên cũng khuấy động không khí lễ hội với loạt tác phẩm giải trí mang màu sắc trẻ trung, sôi động: *Đại hội yêu quái 7 con yêu nhền nhện*, *Tung hoành Pattaya*, *Thanh Xà - Bạch Xà ngoại truyện*, *Lạc lối ở Bangkok*...

Sự đa dạng trong đề tài, phong cách dàn dựng và cách tiếp cận khán giả cho thấy sức sống bền bỉ và khả năng thích ứng mạnh mẽ của sân khấu TP.HCM. Không chỉ là nơi lưu giữ ký ức lịch sử, sân khấu hôm nay còn là cầu nối giữa truyền thống và hiện đại, giữa nghệ thuật và công chúng, góp phần làm phong phú đời sống tinh thần trong những thời điểm đặc biệt của dân tộc. ■

Những trang viết mang tiếng vọng non sông

HOÀNG ANH

Trong gian khó, ngọn lửa dân tộc càng rực cháy, và văn chương, chính là ngọn đèn bất tận soi rọi tinh thần ấy qua từng trang viết. Từ những năm tháng chiến tranh khốc liệt đến thời bình hôm nay, đề tài cách mạng và hình tượng "Bộ đội Cụ Hồ" vẫn luôn là dòng chảy cảm hứng mạnh mẽ trong văn học Việt Nam. Không chỉ tái hiện khí thế hào hùng một thời, các tác phẩm còn khắc họa sâu sắc vẻ đẹp tâm hồn người lính - biểu tượng cho phẩm chất kiên cường, nhân ái và tinh thần bất khuất của cả dân tộc.

Dòng chảy bất tận của ký ức và khát vọng

Ngay trong khói lửa chiến tranh, văn học Việt Nam đã định hình một dòng chảy chủ đạo, dòng chảy của lý tưởng cách mạng và hình tượng người lính - "Bộ đội Cụ Hồ", như một biểu tượng sáng ngời của thời đại.

Tại buổi tọa đàm về các tác phẩm viết về chiến tranh cách mạng và người lính diễn ra mới đây tại Hà Nội, nhiều diễn giả khẳng định: Ngay từ những ngày đầu kháng chiến chống Pháp, văn học Việt Nam đã có một bước ngoặt lớn. Rất nhiều văn nghệ sĩ gác lại khuynh hướng lãng mạn để dấn thân vào hiện thực chiến đấu. Không chỉ đội ngũ sáng tác chuyên nghiệp, mà còn có đông đảo người lính trực tiếp cầm bút, ghi nhật ký, viết sổ tay, làm thơ - đã cùng nhau tạo nên một "mặt trận văn chương" đầy khí chất và chân thực.

Từ đó, hình tượng người lính trở thành linh hồn của văn học cách mạng. Các nhà văn đã tiếp cận chiến tranh như một lát cắt lịch sử và như một hành trình thẳm sâu khám phá con người - với nỗi đau, giằng xé và tình đồng chí thiêng liêng. Chính điều đó đã khiến cho các tác phẩm chiến tranh luôn giữ được chiều sâu nhân văn và sức lay động mạnh mẽ - không chỉ là câu chuyện quá khứ mà còn là hồi chuông của những giá trị sống còn hôm nay.

Nhà thơ Đỗ Anh Vũ đã điểm danh nhiều tác phẩm tiêu biểu trong thời kỳ kháng chiến chống Mỹ: *Mẫn và tôi* (Phan Tứ), *Dấu chân người lính* (Nguyễn Minh Châu), *Đất trắng* (Nguyễn Trọng Oánh)… - những áng văn chương đã chạm vào phần sâu thẳm nhất của tâm hồn độc giả qua các thế hệ.

Sau 50 năm kể từ mốc son 1975, văn học cách mạng vẫn khẳng định vai trò là trụ cột tinh thần, bồi đắp nền tảng văn hóa dân tộc

Một điểm nhấn tại tọa đàm là tiểu thuyết *Trong cơn gió lốc* của nhà văn Khuất Quang Thụy - tác phẩm lấy bối cảnh chiến dịch "Cú đấm thép" giải phóng Tây Nguyên, mở màn cho Tổng tiến công mùa Xuân 1975. Không chỉ khắc họa những trận đánh ác liệt, tác phẩm còn đào sâu tâm lý và số phận người lính, tạo nên một không gian nghệ thuật vừa khốc liệt, vừa thấm đẫm tình người.

Chiến tranh lùi xa, nhưng những ám ảnh và ký ức vẫn ở lại, thôi thúc các cây bút từng là chiến sĩ tiếp tục sáng tác. *Mưa đỏ* của nhà văn Chu Lai là một minh chứng sống động. Viết sau 40 năm đất nước thống nhất, tiểu thuyết đã gợi lại 81 ngày đêm bi tráng tại Thành cổ Quảng Trị năm 1972, đồng thời vẽ nên chân dung những con người quả cảm, lặng lẽ hy sinh vì độc lập dân tộc. Sau nhiều tác phẩm ấn tượng như *Ăn mày dĩ vãng*, *Khúc bi tráng cuối cùng*…, *Mưa đỏ* thực sự là đỉnh cao trong hành trình sáng tác của nhà văn - một tiếng nói đậm chất sử thi về chiến tranh và con người.

Tri ân thế hệ cầm súng và cầm bút

Văn học Việt Nam, trong suốt những năm tháng chiến tranh khốc liệt, đã không chỉ là ngọn lửa soi sáng tinh thần dân tộc mà còn trở thành một trong những trụ cột vững chắc của nền văn hóa quốc gia.

Nhà văn Phùng Văn Khai nhận định, đề tài về lực lượng vũ trang và chiến tranh cách mạng luôn giữ vị thế trung tâm trong nền văn học nước nhà. Trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ, chúng ta đã chứng kiến sự trưởng thành mạnh mẽ của một thế hệ nhà văn tài năng - mỗi tác phẩm của họ đều là một bản hùng ca bất diệt.

Ở thời kỳ chống Pháp, những cái tên như Hoàng Cầm (*Bên kia sông Đuống*), Chính Hữu (*Đồng chí*), Quang Dũng (*Tây Tiến*)... đã in dấu sâu đậm trong lòng người đọc. Bước sang thời kỳ chống Mỹ, ngọn lửa văn chương lại bùng cháy trong sáng tác của Hữu Thỉnh, Phạm Tiến Duật, Nguyễn Đức Mậu, Vương Trọng, Nguyễn Duy và nhiều cây bút khác...

Theo tổng kết văn học 50 năm sau 1975, một kho tàng phong phú về đề tài chiến tranh đã được vun đắp bởi đội ngũ nhà văn trong và ngoài quân đội. "Những tác phẩm ấy đã làm sáng rõ chân lý: Chính nghĩa tất thắng. Dù đối phương có ưu thế về vũ khí, quân số và khí tài, nhưng chúng ta có sức mạnh của lẽ phải, của ý chí bảo vệ độc lập, thống nhất dân tộc", nhà văn Phùng Văn Khai nhấn mạnh.

Không giấu niềm tự hào, ông khẳng định: Văn học luôn song hành cùng lịch sử, không chỉ ghi lại, mà còn làm sáng tỏ những trang vàng chói lọi của dân tộc. Qua từng trang sách, thế hệ hôm nay hiểu rằng, cha ông đã giành lại non sông bằng máu, trí tuệ, niềm tin và lý tưởng cao đẹp. Sau 50 năm kể từ mốc son 1975, văn học cách mạng vẫn khẳng định vai trò là trụ cột tinh thần, bồi đắp nền tảng văn hóa dân tộc.

Dù cuộc sống hiện đại không ngừng thay đổi, những tác phẩm như *Mưa đỏ*, *Trong cơn gió lốc*… vẫn vẹn nguyên giá trị, trở thành nhịp cầu nối thế hệ, giúp những người trẻ hôm nay cảm nhận được sự hy sinh lớn lao của cha anh. Nhà văn Phùng Văn Khai cũng thẳng thắn bác bỏ quan điểm cho rằng văn học Việt Nam không có tác phẩm đỉnh cao về chiến tranh. Ông nhấn mạnh: "Các nhà văn thế hệ kháng chiến đã hoàn thành xuất sắc sứ mệnh lịch sử của mình, nhiều người trong số họ như Dương Thị Xuân Quý, Lê Anh Xuân, Nguyễn Thi... đã ngã xuống trên chiến trường trong tư thế của những chiến sĩ - nhà văn quả cảm".

Trong điều kiện sáng tác vô cùng khắc nghiệt, giữa bom đạn khốc liệt và thiếu thốn trăm bề, các nhà văn vẫn miệt mài viết nên những trang sách thấm đẫm tài năng và tinh hoa. Đó không chỉ là những trải nghiệm chân thực máu thịt, mà còn là những bức tranh giàu sức sống, được khắc họa bằng trí tưởng tượng bay bổng và ngòi bút sắc sảo.

Nhà thơ Phạm Vân Anh xúc động chia sẻ: "Được đọc những tác phẩm về chiến tranh cách mạng của thế hệ nhà văn đi trước không chỉ là niềm vinh dự, mà còn là cơ hội quý báu để thế hệ hôm nay được sống lại những hành trình lịch sử hào hùng, hun đúc niềm tự hào và trách nhiệm đối với quê hương, đất nước".■

Tổ chức Tuần phim kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 1151/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức Tuần phim kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19.5.1890 - 19.5.2025). Thông qua các hoạt động Tuần phim tiếp tục tuyên truyền, giáo dục tư tưởng Hồ Chí Minh; đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; quảng bá hình ảnh quê hương Nghệ An với cả nước và quốc tế.

Các bộ phim được chiếu trong Tuần phim là phim truyện, phim tài liệu có nội dung, đề tài phù hợp để phục vụ nhân dân, chiến sĩ quân đội, người có công với cách mạng trên địa bàn tỉnh Nghệ An như phim tài liệu *Nét vẽ từ trái tim* (Điện ảnh QĐND); phim truyện *Vầng trăng thơ ấu* (Công ty cổ phần Phim Giải Phóng); phim truyện *Đào, Phở và Piano* (Công ty cổ phần phim Truyện I)... Cùng với đó, trong khuôn khổ của Tuần phim còn có chương trình giao lưu với các nghệ sĩ, đoàn làm phim tại Lữ đoàn Công binh 414 (Quân khu IV), với nhân dân huyện Nam Đàn vào ngày 13.5 và tại trường Đại học Vinh vào ngày 14.5.

QUANG HUY

Tiếng gọi hòa bình từ nhà tù Hỏa Lò

Trưng bày *Khúc ca hòa bình* đang diễn ra đến hết ngày 31.5 tại di tích lịch sử Nhà tù Hỏa Lò (Hà Nội), giới thiệu những hiện vật lịch sử là minh chứng cho câu chuyện của những con người đã đi qua chiến tranh với tất cả lòng dũng cảm, niềm tin và nỗi nhớ. Khi đứng trước những hiện vật ấy, người xem như nghe được tiếng vọng từ quá khứ, nhắc nhở rằng hòa bình hôm nay là sự đánh đổi bằng máu xương, nước mắt của biết bao thế hệ đi trước.

Trưng bày gồm 3 nội dung: *Tất cả cho tiền tuyến, Mở đường thống nhất, Đất nước trọn niềm vui*... Tại đây, công chúng được tiếp cận nhiều tư liệu, hình ảnh về phong trào thi đua *Tất cả vì miền Nam ruột thịt, mỗi người làm việc bằng hai* (Chủ tịch Hồ Chí Minh phát động năm 1964); hình ảnh người lính, y bác sĩ, thanh niên xung phong trên đường Hồ Chí Minh; cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Tết Mậu Thân 1968; Đại thắng mùa Xuân 1975, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước...

DƯƠNG ANH

TÁI ĐỊNH CƯ CHẬM TIẾN ĐỘ:

Bao giờ mới hết nỗi lo "màn trời chiếu đất"?

● **NGUYỄN LINH**

Được chuyển về nơi ở mới, an toàn để an cư lạc nghiệp là khát vọng đã kéo dài nhiều năm qua của hàng trăm hộ dân - chủ yếu là đồng bào dân tộc thiểu số - đang sinh sống trong vùng có nguy cơ sạt lở, lũ quét, lũ ống và rừng phòng hộ đầu nguồn. Thế nhưng, vì nhiều nguyên nhân và những bất cập tồn tại, không ít dự án tái định cư vẫn đang dang dở, kéo theo biết bao nỗi thấp thỏm, bất an mỗi khi mùa mưa bão tràn về.

Tại các huyện miền núi của tỉnh Thanh Hóa như Mường Lát, Quan Sơn, Quan Hóa, Bá Thước, Lang Chánh…, địa hình đồi núi cao, phức tạp, bị chia cắt bởi mạng lưới sông ngòi chằng chịt đã khiến khu vực này luôn nằm trong nhóm có nguy cơ cao xảy ra thiên tai. Đẩy nhanh tiến độ tái định cư, trao cho bà con nơi ăn chốn ở an toàn, không chỉ là lời hứa mà còn là trách nhiệm để mỗi mùa mưa bão về, không còn những ánh mắt tuyệt vọng ngóng về phía chân trời.

Khu tái định cư bản Sa Ná, xã Na Mèo, huyện Quan Sơn khang trang, sạch đẹp

Hai khu tái định cư bản Lọng và bản Căm, xã Tam Văn, huyện Lang Chánh đã hoàn thành được hơn một năm nhưng đến nay vẫn chưa thể đưa vào sử dụng

Hiệu quả từ những khu tái định cư mới

Những ngày tháng 8.2019, lũ quét kinh hoàng tại bản Sa Ná (xã Na Mèo, huyện Quan Sơn) đã cướp đi sinh mạng 10 người và cuốn trôi, hư hỏng 51 ngôi nhà. Ngay sau thảm họa, khu tái định cư Sa Ná được tỉnh Thanh Hóa khẩn trương xây dựng trên diện tích 5,3 ha, với tổng mức đầu tư 43,5 tỉ đồng. Đến nay, 78 hộ dân người Thái với hơn 340 nhân khẩu đã an cư trong những ngôi nhà khang trang, tiện nghi, với đầy đủ trường học, nhà văn hóa cộng đồng phục vụ đời sống.

Ông Ngân Văn Thêu, Bí thư Chi bộ, Trưởng bản Sa Ná chia sẻ: "Nhờ sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, đời sống của bà con đã khởi sắc rõ rệt, tỷ lệ hộ nghèo giảm nhanh, bà con yên tâm sản xuất, phát triển kinh tế".

Tương tự, tại bản Ngàm (xã Tam Thanh, huyện Quan Sơn), khu tái định cư Co Hương được xây dựng khẩn cấp từ tháng 11.2021, hoàn thành vào tháng 7.2022 với diện tích 2,1 ha và tổng vốn hơn 12,8 tỉ đồng. Dự án đã bố trí đất ở cho 36 hộ dân, mỗi hộ được hỗ trợ 300 triệu đồng xây dựng hạ tầng và 50 triệu đồng ổn định đời sống. Hạ tầng đồng bộ với điện, đường, nước sạch, nhà văn hóa... đã góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống cho bà con. Ông Lò Văn Tiên, Bí thư Chi bộ, Trưởng bản Ngàm cho biết: "Được hỗ trợ đất, kinh phí dựng nhà, lại có cơ sở hạ tầng đầy đủ, bà con vui mừng, yên tâm làm ăn".

Bản Ón (xã Tam Chung, huyện Mường Lát) - nơi từng có tới 95% hộ nghèo và cận nghèo - năm 2022, UBND tỉnh Thanh Hóa đã đầu tư hơn 15 tỉ đồng xây dựng khu tái định cư tập trung trên diện tích hơn 3 ha, nhằm di dời các hộ dân Mông sinh sống ở vùng rẻo cao nguy cơ sạt lở. Mỗi hộ được cấp 150m² đất ở và hỗ trợ dựng nhà, phát triển kinh tế. Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng bản, ông Giàng A Chống phấn khởi nói: "Từ khi chuyển xuống khu tái định cư mới, bà con yên tâm sinh sống, giao thương thuận lợi, đời sống ngày càng ổn định".

Với quyết tâm nâng cao chất lượng sống cho đồng bào vùng nguy cơ thiên tai, Thanh Hóa đặt mục tiêu đến năm 2025 sẽ ổn định chỗ ở cho 2.255 hộ dân, gồm tái định cư xen ghép, liền kề và tập trung. Đến cuối tháng 3.2025, toàn tỉnh đã có 21 dự án được phê duyệt chủ trương đầu tư, ổn định cho 707 hộ dân và 4 dự án khác đang được triển khai theo Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi.

Những khu tái định cư mới không chỉ mang lại mái nhà an toàn, mà còn mở ra hành trình mới đầy hy vọng cho đồng bào miền núi Thanh Hóa - hành trình vững vàng bước tới tương lai.

Điểm nghẽn khiến dự án tái định cư "đứng bánh"

Tại nhiều địa phương như Mường Lát, Quan Hóa, Lang Chánh (Thanh Hóa), những dự án tái định cư từng được kỳ vọng là "phao cứu sinh" cho người dân vùng thiên tai nay đang lâm vào cảnh chậm tiến độ, kéo dài nhiều năm. Không ít dự án đã giải phóng mặt bằng, hoàn thiện cơ bản, nhưng vẫn "đắp chiếu" vì vướng mắc thủ tục, thiếu sự điều chỉnh kịp thời.

Điển hình là 2 khu tái định cư bản Lọng và bản Căm (xã Tam Văn, huyện Lang Chánh), với diện tích 5,75 ha, tổng vốn đầu tư 49,9 tỉ đồng, được xây dựng để di dời 62 hộ dân khỏi vùng nguy cơ cao. Dù công trình đã hoàn thành từ cuối năm 2023, suốt hơn một năm qua, các khu tái định cư này vẫn bỏ không. Không được quản lý, bảo vệ đúng mức, nhiều hạng mục đã hư hỏng, xuống cấp; kè chống sạt lở xuất hiện nhiều vết nứt nguy hiểm ngay trước mùa mưa lũ.

Ông Hà Văn Việt, Phó Giám đốc Ban Quản lý Dự án Đầu tư và Xây dựng huyện Lang Chánh thừa nhận, nguyên nhân chậm trễ là do dự án không phù hợp với chủ trương đầu tư, buộc phải điều chỉnh lại hồ sơ trình cấp thẩm quyền phê duyệt.

Hậu quả của sự chậm trễ không chỉ là những công trình bỏ hoang, mà còn là hàng trăm người dân đang phải sống tạm bợ trong cảnh bất ổn, đối mặt với nguy cơ sạt lở bất cứ lúc nào. Một người dân ở bản Lọng, trong căn nhà tạm dựng vội sau trận lở núi năm ngoái, lo lắng: "Chúng tôi chỉ mong có nơi ở an toàn để làm ăn, nuôi con. Chờ đợi mãi mà nhà mới vẫn chưa thấy, mùa mưa sắp đến rồi, không biết tính sao".

Thực tế, toàn tỉnh Thanh Hóa hiện đã xây dựng được 4 khu tái định cư tập trung cho 151 hộ dân theo hình thức khẩn cấp. Ngoài ra, 17 khu tái định cư khác đã phê duyệt chủ trương đầu tư và 18 khu đang trong giai đoạn rà soát địa điểm, hộ dân phù hợp. Tuy nhiên, nhiều dự án vẫn chưa trình được chủ trương đầu tư chính thức, tiến độ thực hiện còn ì ạch.

Ông Cao Văn Cường, Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Thanh Hóa cho biết: Trong quá trình triển khai, các dự án gặp nhiều khó khăn như địa hình chia cắt, độ dốc lớn, quỹ đất hạn chế, khối lượng san lấp lớn, chi phí xây dựng cao. Đặc biệt, nguồn kinh phí hỗ trợ từ ngân sách tỉnh chưa đáp ứng đủ cho đầu tư hạ tầng kỹ thuật đầy đủ cho các khu tái định cư.

"Chúng tôi đang phối hợp chặt chẽ với UBND các huyện để rà soát kỹ lưỡng từng khu vực, bổ sung hồ sơ điều chỉnh, trình UBND tỉnh phê duyệt, nhằm đẩy nhanh tiến độ, sớm ổn định chỗ ở cho người dân vùng có nguy cơ cao trước mùa mưa bão", ông Cường nhấn mạnh.

Việc tháo gỡ các "nút thắt" này không chỉ là yêu cầu cấp bách về phòng chống thiên tai, mà còn là lời cam kết thực sự với đồng bào miền núi về một cuộc sống an toàn, ổn định và phát triển bền vững. ■

Huyền thoại Trường Sơn - Khắc ghi bản lĩnh người phụ nữ Việt Nam

Nhân kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước và 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp Phụ nữ TP Hà Nội phối hợp với Báo Phụ nữ Thủ đô tổ chức chương trình gặp mặt, giao lưu nhân chứng lịch sử *Huyền thoại Trường Sơn*.

Sự kiện là lời tri ân sâu sắc gửi tới những người phụ nữ kiên cường đã góp phần làm nên "huyền thoại" trên tuyến đường huyết mạch năm xưa, đồng thời lan tỏa truyền thống yêu nước, tinh thần cách mạng bất khuất của phụ nữ Việt Nam đến các thế hệ hôm nay.

Bảy nhân chứng tiêu biểu tham dự chương trình là những nữ thương binh, cựu chiến sĩ lái xe Trường Sơn, cựu thanh niên xung phong, vợ liệt sĩ, thương binh. Họ mang theo những câu chuyện chân thực và cảm động về một thời hoa lửa: Trung tá Nguyễn Thị Hòa - nguyên Chính trị viên Đội lái xe, Trưởng ban liên lạc Đại đội nữ lái xe Trường Sơn; bà Bùi Thị Vân - từng được mệnh danh "Hoa khôi Đại đội nữ lái xe"; bà Hoàng Thị Kim Vinh - cựu thanh niên xung phong, vợ liệt sĩ; các bà Đào Thị Thạc, Phan Thị Kim Song - vợ thương binh nặng; Đại tá, nhà văn Vũ Thị Hồng - nguyên phóng viên Tạp chí *Văn nghệ Quân giải phóng Trung Trung Bộ*, nguyên Trưởng ban Công tác Phụ nữ quân đội...

Những câu chuyện giản dị nhưng hào hùng của các cô, các bác đã thắp lên ngọn lửa yêu nước, hun đúc lòng biết ơn và trách nhiệm trong thế hệ trẻ hôm nay - những người đang tiếp bước theo lý tưởng "xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước" của cha anh.

Phát biểu tại chương trình, bà Lê Kim Anh, Chủ tịch Hội LHPN TP Hà Nội nhấn mạnh: Các cấp Hội và phụ nữ Thủ đô sẽ tiếp tục phát huy truyền thống anh hùng, bất khuất, trung hậu, đảm đang; không ngừng rèn luyện, cống hiến, chung tay xây dựng Thủ đô văn hiến, văn minh, hiện đại, góp phần vào sự phát triển thịnh vượng của đất nước trong kỷ nguyên mới.

Chương trình *Huyền thoại Trường Sơn* không chỉ khắc họa vẻ đẹp của người phụ nữ Việt Nam trong chiến tranh mà còn truyền cảm hứng mạnh mẽ về lòng yêu nước, ý chí vươn lên và khát vọng dựng xây quê hương đất nước.

T.LAM

Tiềm năng và thách thức của bóng đá học đường

● KHẢI HƯNG

Trong bối cảnh bóng đá Việt Nam đang nỗ lực nâng cao chất lượng đào tạo trẻ, bóng đá học đường ngày càng trở thành một trong những yếu tố then chốt trong chiến lược phát triển lâu dài. Tuy nhiên, mô hình bóng đá học đường tại Việt Nam hiện nay vẫn còn tồn tại nhiều vấn đề, từ cơ sở vật chất đến chương trình huấn luyện. Vậy liệu đã đến lúc cần phải chuyên nghiệp hóa bóng đá học đường để tạo ra thế hệ cầu thủ đẳng cấp quốc tế?

Thiếu chuyên nghiệp, thiếu kết nối

Bóng đá học đường tại Việt Nam hiện nay chủ yếu mang tính phong trào, với sự tham gia của các đội bóng học sinh ở nhiều trường phổ thông. Mặc dù đã có những tiến bộ nhất định trong việc tổ chức nhiều giải đấu cho các lứa tuổi từ U13 đến U17, song sự chuyên nghiệp trong đào tạo và quản lý vẫn còn nhiều hạn chế.

Các giải đấu dành cho lứa tuổi U13 đến U17, như Giải U13 Cup, Giải U15 và U17 Quốc gia, đóng vai trò quan trọng trong việc phát hiện và bồi dưỡng tài năng trẻ cho bóng đá Việt Nam. Đây là những sân chơi mang tính chất quyết định, giúp các cầu thủ trẻ có cơ hội cọ xát và nâng cao kỹ năng thi đấu trong môi trường cạnh tranh khốc liệt. Tuy nhiên, vấn đề lớn mà bóng đá học đường Việt Nam đang gặp phải là sự không đồng đều giữa các đội bóng. Các đội bóng ở các thành phố lớn như Hà Nội, TP.HCM có lợi thế về cơ sở vật chất, huấn luyện viên và cơ hội thi đấu, trong khi đó, các đội bóng ở các tỉnh, thành khác lại thiếu thốn về mọi mặt.

Khi nhìn vào sự phát triển của bóng đá học đường tại quốc gia láng giềng Thái Lan, hay các nền bóng đá phát triển hàng đầu châu lục như Nhật Bản hay Hàn Quốc, Việt Nam có thể học hỏi được rất nhiều điều. Tất nhiên, mỗi quốc gia có nền văn hóa khác nhau, do đó chỉ nên học hỏi chứ không thể sao chép. Chuyên gia người Hàn Quốc Bae Ji Won cho biết: "Bóng đá tại Hàn Quốc không chỉ là môn thể thao vua theo thị hiếu công chúng, mà còn là chiến lược đầu tư bài bản của cả hệ thống thể thao quốc gia. Mục tiêu tối thượng luôn rõ ràng: Giành vé dự World Cup và tiến xa nhất có thể ở đấu trường danh giá nhất hành tinh".

Cần tổ chức các chương trình bóng đá cộng đồng trong trường học để qua đó phát hiện những tài năng

Ở khía cạnh thể thao cộng đồng, cơ sở vật chất là điểm sáng đáng kể. Từ đô thị lớn đến thị trấn nhỏ, các sân vận động được xây dựng với tiêu chuẩn cao, phục vụ không chỉ bóng đá mà cả các môn thể thao cá nhân như điền kinh. "Khác biệt dễ thấy nhất giữa Việt Nam và Hàn Quốc là số lượng giải đấu cũng như điều kiện sân bãi. Tại Hàn Quốc, sân cỏ đạt chuẩn là yếu tố bắt buộc - bởi đó là nền tảng phát triển kỹ năng cho cầu thủ trẻ", ông Bae Ji Won nhấn mạnh.

Hiện tất cả các đội U13, U16, U19 đều được tổ chức theo mô hình trường học hoặc doanh nghiệp tài trợ. Các đội này thường xuyên tham gia hệ thống giải đấu do liên đoàn hoặc địa phương tổ chức. Đáng chú ý, giải bóng đá trẻ cấp quốc gia tại Hàn Quốc là sự kiện thể thao lớn nhất cả nước, quy tụ hàng trăm đội từ cấp tiểu học đến phổ thông. Bên cạnh đó, mỗi CLB K-League buộc phải duy trì hệ thống đào tạo trẻ bài bản, với lịch thi đấu rõ ràng gồm cả giải League và Cup - tương tự như các đội chuyên nghiệp. Hệ thống này không dừng lại ở lứa tuổi thiếu niên. Ở cấp độ CLB, K-League không đơn thuần là một giải đấu, mà là hệ thống 7 cấp độ trải dài từ chuyên nghiệp đến phong trào. Cấu trúc phân cấp rõ ràng này không chỉ tạo ra tính cạnh tranh, mà còn mở ra lộ trình phát triển rõ ràng cho bất kỳ cầu thủ hay CLB nào có tham vọng tiến xa.

Học hỏi không sao chép

Thái Lan đã thành công trong việc liên kết các trường học, các câu lạc bộ và Liên đoàn Bóng đá Thái Lan (FAT) để xây dựng một hệ thống đào tạo đồng bộ, giúp các cầu thủ trẻ có cơ hội thi đấu và nâng cao kỹ năng. Các giải đấu học đường tại Thái Lan được tổ chức từ cấp độ trường học đến cấp độ quốc gia. Nhật Bản cũng nổi bật với hệ thống đào tạo bóng đá học đường chuyên nghiệp và khoa học. Các học viện bóng đá ở Nhật Bản không chỉ chú trọng vào việc rèn luyện kỹ thuật và thể lực mà còn đặc biệt chú trọng vào việc phát triển các phẩm chất đạo đức và tinh thần đồng đội.

Để nâng cao chất lượng bóng đá học đường, việc hợp tác với các học viện quốc tế là một giải pháp khả thi. Các học viện bóng đá ở các quốc gia phát triển như Pháp, Nhật Bản, Hàn Quốc và Đức đã có hệ thống đào tạo bài bản, cung cấp không chỉ kỹ thuật bóng đá mà còn chiến thuật, thể lực và tâm lý thi đấu cho các cầu thủ trẻ. Mô hình đào tạo kép, nơi học sinh vừa học văn hóa vừa tham gia các chương trình đào tạo bóng đá chuyên nghiệp, là một mô hình hiệu quả. Đây là cơ hội để các cầu thủ trẻ phát triển toàn diện và chuẩn bị tốt hơn cho sự nghiệp thi đấu chuyên nghiệp trong tương lai.

Để bóng đá học đường Việt Nam phát triển cần có sự đầu tư mạnh mẽ. Đầu tiên, VFF cần xây dựng các chính sách hỗ trợ phát triển bóng đá học đường, đồng thời tạo ra các chương trình hợp tác quốc tế để nâng cao chất lượng đào tạo. Ngoài ra, cần một hệ thống giải đấu học đường bài bản, với các giải đấu được tổ chức từ cấp trường học đến các giải đấu quốc gia, nhằm giúp các cầu thủ trẻ có cơ hội thi đấu thường xuyên và rèn luyện kỹ năng. Việc phát triển các học viện bóng đá trên toàn quốc cũng là một hướng đi quan trọng, giúp đào tạo các cầu thủ trẻ với chất lượng đồng đều và đảm bảo cơ hội thi đấu cho mọi lứa tuổi.

Bên cạnh đó, việc xây dựng liên minh giữa các trường học, các câu lạc bộ chuyên nghiệp và các học viện quốc tế là một giải pháp lâu dài và bền vững. Mô hình này giúp phát triển bóng đá học đường một cách toàn diện và bền vững, không chỉ mang lại cơ hội cho các cầu thủ trẻ mà còn giúp nâng cao chất lượng bóng đá Việt Nam nói chung. ■

HLV Nguyễn Đức Thắng chia tay CLB Thể Công - Viettel

Sau vòng 20 V-League 2024/2025, CLB Thể Công - Viettel đã chia tay HLV trưởng Nguyễn Đức Thắng. Theo nhiều nguồn tin, ngày 26.4, quyết định chấm dứt hợp tác được đôi bên thống nhất sau trận thắng trước SLNA hôm 25.4, trong đó HLV Nguyễn Đức Thắng là người chủ động xin từ nhiệm.

Thông tin này gây nhiều bất ngờ cho người hâm mộ, bởi Thể Công - Viettel vừa giành chiến thắng quan trọng, chấm dứt chuỗi ba trận liên tiếp không thắng và tiếp tục nuôi hy vọng đua tranh ngôi vô địch. Hiện tại, đội bóng quân đội đang sở hữu 33 điểm, đứng ngay sau Hà Nội (34 điểm) và Nam Định (39 điểm) khi mùa giải còn 6 vòng đấu.

HLV Nguyễn Đức Thắng sinh năm 1976 tại Hà Nội, từng là cầu thủ trụ cột của Thể Công và cũng khoác áo đội tuyển quốc gia Việt Nam. Trên cương vị huấn luyện viên, ông từng gặt hái thành công khi đưa CLB Sài Gòn vô địch Giải hạng nhất 2015, đồng thời có thời gian dẫn dắt Thanh Hóa. Ông Thắng cũng được biết đến như người đặt nền móng cho thế hệ tài năng của bóng đá Việt Nam, trong đó có những cái tên nổi bật như Quang Hải và Đình Trọng thời còn huấn luyện tại lò đào tạo trẻ Hà Nội.

HLV Nguyễn Đức Thắng rời Thể Công - Viettel

Bắt đầu nhận nhiệm vụ tại Thể Công - Viettel từ đầu năm 2024, HLV Nguyễn Đức Thắng giúp đội bóng cán đích ở vị trí thứ 5 V-League 2023/2024, tạo dựng được lối chơi gắn kết và bản sắc.

Sau sự ra đi của HLV Nguyễn Đức Thắng, Thể Công - Viettel đang cân nhắc bổ nhiệm HLV Velizar Popov - người từng dẫn dắt U23 Myanmar và CLB Thanh Hóa, vào vị trí thuyền trưởng. Dù cơ hội đua vô địch V-League mùa này không còn rộng mở, Thể Công - Viettel vẫn còn mục tiêu chinh phục Cup quốc gia, nơi họ sẽ chạm trán Công an Hà Nội ở vòng bán kết sắp tới.

N.T

THỂ THAO ĐIỆN TỬ:

Từ phong trào đến chuyên nghiệp

● **ĐẶNG XÁ**

Từ chỗ bị xem là hình thức giải trí gây ảnh hưởng tiêu cực đến thế hệ trẻ, thể thao điện tử (esports) đang từng bước khẳng định vị thế như một ngành công nghiệp mới trong nền kinh tế số. Với sự tham gia ngày càng sâu rộng của các tổ chức chuyên nghiệp, sự công nhận từ các cơ quan quản lý và tiềm năng thị trường vượt trội, esports không chỉ là xu hướng của giới trẻ mà còn là thách thức đặt ra cho chính sách phát triển văn hóa - thể thao trong kỷ nguyên số hóa.

Thể thao điện tử Việt Nam đã đạt được nhiều thành tích ấn tượng trong những năm qua

Chuyển mình lặng lẽ nhưng mạnh mẽ

Cách đây hơn một thập kỷ, khi nhắc tới thể thao điện tử tại Việt Nam, nhiều người lập tức liên tưởng đến hình ảnh những quán net chật chội, ồn ào cùng những game thủ tuổi học sinh, sinh viên chìm đắm trong thế giới ảo bất chấp sự cấm đoán từ phụ huynh. Vào thời điểm đó, esports chưa được xã hội nhìn nhận nghiêm túc, thậm chí còn bị coi là nguyên nhân dẫn đến việc giới trẻ xao nhãng học tập. Tuy nhiên, chỉ sau một khoảng thời gian không dài, thể thao điện tử đã chuyển mình ngoạn mục, trở thành một phần quan trọng không thể thiếu trong đời sống văn hóa - giải trí của người trẻ Việt Nam, với những giải đấu chuyên nghiệp cùng sự công nhận quốc tế.

Bước ngoặt đầu tiên của esports Việt Nam là vào năm 2019, khi thể thao điện tử lần đầu tiên được công nhận là bộ môn thi đấu chính thức tại SEA Games 30 ở Philippines. Việt Nam đã giành những tấm huy chương quan trọng. Sau đó, esports tiếp tục góp mặt trong các kỳ SEA Games tiếp theo, đem về những thành tích ấn tượng hơn, cho thấy sự phát triển ổn định và bền vững của môn thể thao này.

Hàng loạt bộ môn esports như Liên Quân Mobile, Liên Minh Huyền Thoại, PUBG Mobile, Free Fire, FIFA Online 4… đã không còn đơn thuần là trò chơi trực tuyến mà đã trở thành các đấu trường chuyên nghiệp thực sự, thu hút lượng khán giả đông đảo. Những giải đấu lớn như Vietnam Championship Series (VCS), Đấu Trường Danh Vọng, hay PUBG Mobile Pro League (PMPL) đều nhận được sự quan tâm đặc biệt, có sự đầu tư nghiêm túc về mặt tổ chức, chất lượng sản xuất và giá trị giải thưởng.

Hệ sinh thái esports Việt Nam hiện nay không chỉ gói gọn trong các game thủ chuyên nghiệp, mà còn mở rộng ra cả lĩnh vực giáo dục, truyền thông và đào tạo. Các tổ chức esports lớn như Team Flash, SBTC Esports, BOX Gaming, Cerberus Esports không chỉ xây dựng đội hình thi đấu chất lượng cao, mà còn phát triển các học viện đào tạo bài bản, cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cho thị trường.

Song song với sự phát triển các đội tuyển chuyên nghiệp, nhiều trường đại học, cao đẳng và các trung tâm đào tạo nghề cũng đã mở thêm các ngành học mới như quản lý thể thao điện tử, bình luận viên esports, tổ chức sự kiện esports và sản xuất nội dung số, giúp esports trở thành ngành nghề chính thức và có cơ hội việc làm hấp dẫn cho giới trẻ.

Việt Nam, với dân số trẻ và năng động cùng tỷ lệ tiếp cận internet cao, được đánh giá là một trong những thị trường esports phát triển nhanh nhất Đông Nam Á. Báo cáo của Newzoo chỉ rõ, Việt Nam liên tục lọt vào top 30 quốc gia có lượng người chơi và khán giả esports đông đảo nhất thế giới, thể hiện tiềm năng phát triển rất lớn.

Bài học từ quốc tế và triển vọng phát triển

Dù có nhiều triển vọng tích cực, esports Việt Nam vẫn đang phải đối mặt với nhiều rào cản lớn. Một trong số đó là định kiến xã hội còn tồn tại sâu sắc, đặc biệt từ phía phụ huynh, các nhà giáo dục và nhà hoạch định chính sách. Nhiều người vẫn coi esports là một trò chơi giải trí đơn thuần, chưa chấp nhận rằng đây là một môn thể thao thực thụ, cần sự đào tạo và đầu tư chuyên nghiệp.

Hơn nữa, hạ tầng và hệ thống quản lý còn nhiều thiếu sót, cũng là một vấn đề cấp bách. Thiếu vắng những chính sách hỗ trợ pháp lý rõ ràng khiến nhiều game thủ trẻ không dám theo đuổi esports một cách lâu dài. Thực tế, nhiều tài năng trẻ đã phải từ bỏ sự nghiệp game thủ chuyên nghiệp, do thiếu sự hậu thuẫn cần thiết từ gia đình và xã hội.

Việc cạnh tranh gay gắt từ các quốc gia phát triển mạnh esports như Hàn Quốc, Trung Quốc, Thái Lan cũng là một thách thức không nhỏ. Để vươn ra sân chơi quốc tế, các tuyển thủ Việt Nam cần được đào tạo bài bản hơn nữa, với sự hỗ trợ tài chính và kỹ thuật chuyên sâu hơn từ các doanh nghiệp và cơ quan quản lý. Các quốc gia phát triển mạnh esports như Hàn Quốc và Trung Quốc đã cho thấy rõ lợi ích của việc đầu tư chuyên nghiệp từ rất sớm. Ở Hàn Quốc, các giải đấu như LCK (Liên Minh Huyền Thoại) không chỉ là sự kiện thể thao mà còn là biểu tượng văn hóa, thu hút đầu tư từ các tập đoàn lớn và sự chú ý toàn cầu. Nhật Bản và Thái Lan cũng đã nhanh chóng xây dựng những mô hình đào tạo bài bản, liên kết giữa các trường học, doanh nghiệp và các tổ chức esports, tạo điều kiện phát triển toàn diện cho các tuyển thủ. Đây là những bài học quý giá mà Việt Nam có thể học hỏi để từng bước hoàn thiện và nâng cao vị thế của mình trên bản đồ esports thế giới.

Với việc Bộ VHTTDL chính thức công nhận esports là môn thể thao chính thống, thể thao điện tử Việt Nam đang có cơ hội bứt phá mạnh mẽ. Chiến lược chuyển đổi số quốc gia cũng mang đến nhiều thuận lợi, tạo điều kiện cho esports trở thành ngành công nghiệp sáng tạo mũi nhọn, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế số.

Để esports Việt Nam thực sự vươn xa, chính sách hỗ trợ rõ ràng và bài bản từ chính phủ là điều không thể thiếu. Các doanh nghiệp cần tích cực đầu tư và tài trợ, trường học và các tổ chức đào tạo cần tiếp tục mở rộng và hoàn thiện hệ thống giáo dục esports, trong khi cộng đồng cần có cái nhìn cởi mở và công nhận giá trị thực sự của thể thao điện tử. ■

Bóng đá đối mặt thử thách mới tại SEA Games 33

Môn bóng đá tại SEA Games 33 sẽ áp dụng thể thức hoàn toàn mới, hứa hẹn tạo ra những thay đổi lớn trong cuộc đua giành huy chương. Theo thông báo từ ban tổ chức, 11 đội tuyển nam sẽ được chia thành 3 bảng gồm 1 bảng 3 đội và 2 bảng 4 đội. Các đội nhất bảng sẽ giành quyền vào bán kết và suất cuối cùng sẽ thuộc về đội nhì bảng có thành tích tốt nhất.

Ở môn bóng đá nữ, dù chỉ có 9 đội tham dự, thể thức tương tự cũng được áp dụng chia thành 3 bảng, mỗi bảng 3 đội. Trong trường hợp số lượng đội tham dự thay đổi, phương án chia bảng sẽ được điều chỉnh phù hợp.

Điểm dễ nhận thấy là với cách chia bảng mới, số trận đấu sẽ giảm rõ rệt. Các đội mạnh như Việt Nam, Thái Lan, Indonesia hay Malaysia vốn thường tiến sâu ở các kỳ SEA Games trước, sẽ chỉ cần tối đa 5 trận để chạm tay vào chiếc HCV. Trong khi đó, theo thể thức cũ với 2 bảng, họ có thể phải thi đấu tới 7 trận. Tuy nhiên, thể thức mới cũng đẩy áp lực ở vòng bảng lên mức rất cao. Mỗi đội gần như không được phép mắc bất kỳ sai lầm nào, bởi chỉ đội đứng đầu mới chắc chắn đi tiếp. Một thất bại duy nhất cũng có thể khiến hành trình giành huy chương sớm khép lại.

Thể thức này vô tình đem lại lợi thế lớn cho chủ nhà Thái Lan. Là đội hạt giống ở bảng A, Thái Lan hoàn toàn có khả năng sắp xếp để rơi vào bảng đấu nhẹ nhàng, đối đầu với những đối thủ yếu hơn như Timor Leste, Brunei hoặc Singapore. Ngược lại, các đội mạnh khác như Việt Nam, Indonesia, Malaysia hay Myanmar nhiều khả năng phải rơi vào bảng tử thần, tranh đấu quyết liệt cho tấm vé duy nhất vào bán kết.

Bên cạnh đó, ban tổ chức cũng quyết định bổ sung thêm một địa điểm đăng cai để phù hợp với thể thức mới. Nếu trước đây Songkla và Chiang Mai tổ chức 2 bảng đấu, còn Bangkok chỉ tổ chức bán kết và chung kết, thì nay Bangkok sẽ phải tổ chức thêm 1 bảng đấu ngay từ vòng bảng. Các trận đấu môn bóng đá tại SEA Games 33 sẽ khởi tranh từ ngày 20.11.2025.

NGỌC TRUNG

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

AI thúc đẩy chuyển đổi du lịch toàn cầu

● HỒNG NHUNG

Từ việc tối ưu hóa trải nghiệm du khách đến nâng cao hiệu quả quản lý và phát triển sản phẩm, công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI) đang dần trở thành công cụ không thể thiếu trong du lịch. Không chỉ thay đổi cục diện toàn cầu, AI còn tạo ra bước chuyển đột phá cho ngành Du lịch Việt Nam.

Theo *South China Morning Post* (SCMP), nhiều công ty công nghệ trong lĩnh vực du lịch đang tích cực ứng dụng AI để cung cấp các gợi ý cho kỳ nghỉ được lên kế hoạch sẵn. Các tập đoàn công nghệ lớn đã triển khai nhiều sản phẩm AI mạnh mẽ: Google ra mắt chatbot Gemini tích hợp AI; OpenAI phát triển Operator; Anthropic giới thiệu Claude - một trong những mô hình ngôn ngữ tiên tiến nhất hiện nay. Những công cụ này đang hỗ trợ đắc lực cho ngành du lịch toàn cầu. Năm ngoái *Expedia* (trang web du lịch hàng đầu thế giới) đã giới thiệu trợ lý ảo Romie, hỗ trợ lập kế hoạch và đặt phòng cho nhóm du khách. Trong khi đó, Booking.com tung ra công cụ Smart Filter, cho phép người dùng đưa ra yêu cầu cụ thể như: "Khách sạn tại Amsterdam có tầm nhìn ra kênh đào".

Ông Rob Francis, Giám đốc công nghệ của Booking.com nhận định: "Còn sớm để đánh giá toàn diện, nhưng chúng tôi tin rằng AI sẽ mang lại giá trị đặc biệt cho ngành du lịch". Giáo sư Jukka Laitamaki (Đại học New York, Mỹ) cho biết việc ứng dụng AI đang "mang đến trải nghiệm du lịch cá nhân hóa hơn", nghĩa là các quyết định về điểm đến, dịch vụ, hành trình đều dựa trên sở thích cá nhân. Thuật toán AI sẽ phân tích lịch sử tìm kiếm và đặt chỗ của người dùng để đưa ra những gợi ý phù hợp. "Dù lịch trình có thay đổi thế nào, bạn không cần gọi điện cho ai. Chỉ cần nhập thông tin, hệ thống sẽ cập nhật hành trình ngay lập tức", ông nhấn mạnh. Euronews cũng cho rằng AI đang trở thành công cụ không thể thiếu đối với các doanh nghiệp du lịch (từ lập kế hoạch, tư vấn hành trình đến chăm sóc khách hàng) tất cả đều được xử lý nhanh chóng, chính xác nhờ khả năng phân tích dữ liệu lớn. Với KAYAK (một trong những công ty tiên phong tích hợp ChatGPT) có thể tìm kiếm hàng trăm trang web du lịch cùng lúc, giúp người dùng đưa ra quyết định chính xác hơn cho chuyến đi của mình.

Lập kế hoạch du lịch không chỉ là việc đặt vé máy bay và khách sạn. Đó còn là quá trình thấu hiểu sở thích cá nhân, kỳ vọng và nhu cầu cụ thể của từng khách hàng. Với những kế hoạch như vậy, AI tuy có thể hỗ trợ phần nào nhưng khó có thể thay thế vai trò của các đại lý du lịch truyền thống, vốn cung cấp lời khuyên cá nhân hóa và giải pháp linh hoạt. Bà Sarah Davies, chuyên gia lập kế hoạch du lịch tại Life Begins at Travel khẳng định: "AI có thể là khởi đầu lý tưởng để mọi người lên ý tưởng cho chuyến đi, nhưng công cụ này không thể thay thế được sự thẩm định hay chăm sóc cá nhân mà các đại lý du lịch cung cấp". Tương tự, bà Hazel McGuire, Giám đốc Intrepid Travel tại Vương quốc Anh chia sẻ rằng: "Chúng tôi đã thấy AI hỗ trợ tốt trong việc tra cứu giá, so sánh chi phí khách sạn, chuyên bay… Tuy nhiên, công nghệ vẫn chưa thể tạo nên những trải nghiệm thực sự độc đáo và chân thực như các hướng dẫn viên hay văn phòng địa phương của chúng tôi có thể làm".

Nhờ AI, du khách có thể lập kế hoạch kỳ nghỉ chỉ trong vài giây Ảnh: ELSON LI

Trong bối cảnh chuyển đổi số đang là xu thế toàn cầu, ngành Du lịch Việt Nam cũng bắt nhịp với làn sóng này khi từng bước ứng dụng AI vào hoạt động vận hành, tiếp thị và chăm sóc khách hàng. Một trong những doanh nghiệp tiên phong là BestPrice Travel, với giải pháp "AI Assistant for Tourism" - trợ lý ảo du lịch được thiết kế riêng cho thị trường trong nước. Tại Hội chợ Du lịch Quốc tế Việt Nam 2025 ở Hà Nội, ông Vũ Thế Bình, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Việt Nam cho biết: "Hiện tại, hầu hết các doanh nghiệp mới chỉ ứng dụng AI trong các hoạt động cụ thể như tiếp thị hay chăm sóc khách hàng. Việc thiếu hụt chuyên gia AI cũng như chi phí đầu tư cao đang là rào cản lớn, đặc biệt với các doanh nghiệp vừa và nhỏ". Tuy nhiên, ông cũng nhấn mạnh vai trò của công nghệ trong tương lai: "Từ quản lý, vận hành thông minh đến marketing kỹ thuật số, phát triển các ứng dụng hỗ trợ du lịch và nâng cao trải nghiệm du khách AI sẽ đóng vai trò quan trọng. Đẩy mạnh chuyển đổi số và ứng dụng AI không chỉ giúp Việt Nam nâng cao năng lực cạnh tranh quốc tế, mà còn thu hút thêm nhiều du khách từ các thị trường tiềm năng". ■

GÓC BÌNH LUẬN

Ảm đạm Hội nghị mùa Xuân

● THANH HÀ

Từ ngày 21-26.4 tại Washington D.C (Mỹ) đã diễn ra chuỗi sự kiện mùa Xuân của Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF) và Ngân hàng Thế giới (WB). Đây là hoạt động thường niên, quy tụ các nhà kinh tế học, quan chức chính phủ về kinh tế - tài chính nước thành viên. Các sự kiện chính bao gồm cuộc gặp Ủy ban Phát triển, Ủy ban Tiền tệ và tài chính quốc tế, tập trung vào bức tranh kinh tế toàn cầu và thị trường tài chính, nỗ lực thúc đẩy tăng trưởng thế giới những tháng tới.

Hội nghị mùa Xuân năm nay diễn ra trong không khí ảm đạm khác thường. Không ảm đạm sao được khi thế giới vốn trở nên ngày càng khó lường, nay tiếp tục chao đảo sau khi Tổng thống Mỹ Donald Trump công bố quyết định áp thuế quan mới với hàng hóa nhập khẩu vào xứ cờ hoa. Trọng tâm các cuộc họp thường niên của IMF và WB, vốn tập trung cải cách các ngân hàng phát triển đa phương và tăng cường cấu trúc nợ có chủ quyền, giờ chuyển sang tìm biện pháp né tránh hoặc giảm thiểu tác động từ các lệnh áp thuế quan của Mỹ. Các kế hoạch áp thuế quan của Mỹ, đã khiến thị trường biến động mạnh chưa từng thấy kể từ đại dịch Covid-19. Hầu hết các nhà kinh tế dự đoán việc áp dụng thuế quan mới sẽ kìm hãm tăng trưởng và đẩy lạm phát lên, ít nhất là trong ngắn hạn.

Những nhận thức không mấy sáng sủa về tình hình bất ổn thương mại cùng lo ngại về thuế quan dẫn đến suy thoái có thể tác động tiêu cực tới hoạt động kinh tế. Cơ quan xếp hạng tín nhiệm Fitch Ratings đã hạ dự báo tăng trưởng kinh tế toàn cầu xuống mức thấp nhất kể từ năm 2009, không tính đến giai đoạn đại dịch Covid-19. Trong bản cập nhật đặc biệt báo cáo triển vọng kinh tế toàn cầu hằng quý, Fitch Ratings dự báo kinh tế toàn cầu sẽ tăng chậm lại ở mức dưới 2% trong năm nay, trong đó tăng trưởng kinh tế của Mỹ sẽ vẫn ở mức 1,2%, nhưng sẽ giảm dần trong suốt cả năm và trong quý IV/2025 chỉ đạt mức tăng trưởng 0,4% so cùng kỳ năm 2024, còn tăng trưởng của Khu vực sử dụng đồng tiền chung euro (Eurozone) sẽ vẫn ở mức dưới 1%. Đó là chưa kể việc đồng USD có thể đánh mất vị trí như một tài sản trú ẩn an toàn, sau khi mức thuế quan mới của ông Trump dẫn đến làn sóng bán tháo trái phiếu kho bạc Mỹ.

Đã thế, Washington lại còn để ngỏ khả năng rút khỏi IMF và WB, hai cơ chế tài chính quốc tế quan trọng do chính nước này đồng sáng lập và đóng vai trò then chốt. Điều này đặt ra câu hỏi lớn về sự ổn định cùng triển vọng của nền kinh tế - tài chính toàn cầu trong những tháng tới. Cho dù bên lề Hội nghị, Bộ trưởng Tài chính xứ cờ hoa Scott Bessent trấn an thế giới rằng, nước này sẵn sàng hợp tác với IMF và WB. Song ông Bessent cũng cảnh báo hai định chế tài chính toàn cầu này đang "tụt hậu" và cần điều chỉnh chiến lược, "biến IMF thành IMF một lần nữa", tập trung ngăn chặn các chính sách phá giá cạnh tranh và hướng tới tăng trưởng thương mại một cách công bằng. Ông cũng hối thúc WB quản lý nguồn lực hiệu quả hơn và thiết lập thời điểm ngưng hỗ trợ cho các nước đã đạt đến trình độ phát triển nhất định, nhất là Trung Quốc. Thế giới đang thừa những lời cảnh báo và đe nẹt, thiếu những cái bắt tay và cái nhìn cảm thông.

Một khi đất đai, tài nguyên, dầu mỏ, khí đốt, tiền tệ... đang làm cho thế giới phập phồng, chao đảo và bất ổn thì những thứ khác chỉ là thứ yếu. Liệu kinh tế thế giới có vượt qua giai đoạn khó khăn này khi bức tranh mùa Xuân nhưng mang gam màu xám xịt của mùa Đông? ■

Mỹ tích hợp trí tuệ nhân tạo trong giáo dục

Tổng thống Mỹ Donald Trump đã ký sắc lệnh hành pháp yêu cầu tích hợp trí tuệ nhân tạo (AI) vào chương trình giảng dạy từ bậc mẫu giáo đến lớp 12 nhằm xây dựng một lực lượng lao động có khả năng sử dụng và phát triển công nghệ này. Sắc lệnh yêu cầu Bộ Giáo dục và Bộ Lao động tạo điều kiện để học sinh trung học tham gia các khóa học và chương trình cấp chứng chỉ về AI, đồng thời phối hợp với các bang để thúc đẩy AI trong giáo dục.

Tổng thống Trump cũng chỉ đạo Bộ Giáo dục ưu tiên ứng dụng AI trong các chương trình tài trợ đào tạo giáo viên, Quỹ Khoa học Quốc gia ưu tiên nghiên cứu về ứng dụng AI trong giáo dục và Bộ Lao động mở rộng các chương trình học nghề liên quan đến AI. Sắc lệnh này cũng yêu cầu thành lập Lực lượng Đặc nhiệm Nhà Trắng về Giáo dục AI.

L.YẾN